

Miti qizecne

ilec

fugne papia

MOORE COLLEGE LIBRARY

Presented by

From the library of

..... A. Capell

238.41 MIT

Moore College
Library

MOORE THEOLOGICAL COLLEGE LIBRARY

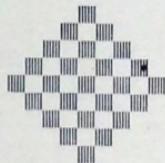

3 2042 00134593 7

Miti qizecene

ilec

fuyne papia

1946

Lutheran Mission Finschhafen
Finschhafen
Territory of New Guinea

Printed in U.S.A.

Moore College
Library

Dâj zâjene bilickekie

A k a d â j

1. Akadâj 1.
 1. Nâjâc wofuj bocjaha kipaj qajale jumbenej
 2. Anutuzi Judajic wiac ejalewec sâc ijaha nânâc
2. Akadâj 2. [enâlewec]
 1. Anutu alaj bacnehuc zâjeticne mupene sâcke-
 2. Ele ajacnâpoha zâjeticne munzepenej [ocmu]
 3. Zâje sisipilic ilec dâj
3. Akadâj 3.
 1. Gie bahuc juku Sondac ñepene sâckeocmu
 2. Sahaczisawa sondac mi ñezo
4. Akadâj 4.
 1. Neñgocmamac bubiajte sâsecjopazo
 2. Wahakicnezi fekicne jaþele mic lejkenzepenej
 3. Mitio juhuc nalumotec bâtiþjopanzepenej
5. Akadâj 5.
 1. Sahackopec zika
 2. Majzi zika
 3. Sahac qaqaïsoc
6. Akadâj 6.
 1. Sahaczi bebehec ee
 2. Majzi bebehec ee
 3. Mitio babac ezo
 4. Ijowejonâjzi jujule dâj
7. Akadâj 7.
 1. Losoñsoj
 2. Fiuc tâtâc
 3. Bâbâsifuc
8. Akadâj 8.
 1. Micnâjec sojajkenzepenej
 2. Dâjte sâctili eejgopenej
 3. Bulec lunezi qafejnâpome dâjko sâqoleejgopenej

9. Akadâj 9 à 10.

1. Sâqocne i majzi fujkeepgopenej
2. Wiac fujne fujne ilec andac fokac
3. Majnâjec biajkeocte Wofuj Jesuzi mâlejko
10. Akadâj botâgne. [wahawec]
1. Anutu e zoqachec, aalichec alicne
2. Okacnele fujne jajahec
3. Aakicdâj mâmâc muwec

* * *

Manasiydag

11. Dâj 1.

1. Moc e Anutu manasiykeocmu e ele ecneha juocmu
2. Anutu manasiykehuc juhuc wemocko lâpeckezo
3. Anutu e fuj moc
4. Sambâjte dâj
5. Mâlejte dâj

12. Manasiydag 2.

1. Anutu e tijnelune â Sataj e sâqocnelune
2. Djiczi bâbâpiaj mi ezo
3. Wofuj e motecticne lâeme wahawec
4. Jesu e kij talaocte wahawec
5. Satajzi hafecnâpowec
6. Jesule soczi kitâcnâpome sambâjte biye embej
7. Jesu e sâc moc jume lâsi ecnembij
8. Jesuzi nânâcenele elâ hâmowecte lunâjec ewec
9. Jesuzi hâlâcko huwec
10. Jesu e fahalelâ sahacne bacbâtikic ewec
11. Jesu e fahalelâ izia mi sambâjko fewec
12. Jesu e sambâjko felâ mocwâc tâpililune ewec
13. Juku lisie wahazokac [jukac]

13. Manasiydag 3.

1. Tilimâlo e Jesuzi gie bawec ilec sojaj
2. Zâpeticne hawaliticnele mânne, gieticnele mukiene
3. Mâlo e biajkenajte à sanajkenajte giene
4. Mâlohec juhuc wiac epene biajkeocmu [baekac]
5. Mâlo e docko bâninipelâ wahaekac
6. Mesiale kikefujfâc bâtumajnâpome tili moc elâ
7. Sâqocne bâbâtâmile fokac [jungopenej]

8. Hâmockonecfafahale

9. Jujusanajte dâŋ

* * *

14. Nunumule dâŋ.

1. Nunumu i qâqâtâcte nakafe

2. Nunumu i lili

3. Majkopec â sahackopec wiacte numuzo

4. Nunumu hehesic

Nunumusâko

15. Sambâŋ mama cnâjec.

1. Wofuŋ e mama cnâjec

2. Nâŋâc nalumotecfâcticne

16. Gole zâŋe tili fozejec

1. Qanaj Anutule mulâ zâhec nâŋe nâŋâcnele muzo

2. Wofuŋte zâŋe miczi kosa mupene â juju kosa
jupene sâqoleocmu

17. Gole sambâŋ miti fuafâlezejec.

1. Miti nâŋâcnao fuahâmozejec

2. Miti haj bazejec

18. Sambâŋko gole micleleŋ fokac, iŋucjaha
mâleŋko nâŋelao fuazejec

1. Sambâŋko miclelejté ajac fokac

2. Nâŋâc jajele sâc enzepeneŋ

3. Anutule dâŋ i biagħne â tiġne

19. Go mifecgac nânâ nâŋec nâlezemec

1. Nânâ i lunele manasuhuc banâc ezo

2. Gie bapene málili fuame sahac mumuteŋ mi ezo

3. Nânâ i zâŋesâko mukicne

20. Kijtofanâŋec behezemec, nâŋe iŋucjaha
âgofâcnâŋec jajele kijtofa behenajmu

1. Kijnâŋecte fuŋne sâcne mi manaejjopeneŋ

2. Mitizi majnâŋec batamaeme sâqocnenâŋec
honemanac enajmu

3. Ijic jajele kijtofa behepene Wofuŋzi nâŋâcne
iŋucjaha beheocmu

21. Eesâicko mi lâecnâpozemec
1. Eesâic fujne fujne fokac
2. Eesâicko fujnenâjec tanijkeekac
3. Eesâicko sanajkenajte mukicne
4. Eesâiczi sipilicnâpozacte numuzo
22. Sâqocnaonec bâhocnâpozemec
1. Sâqocenezi sâfâ injucne bohotacnâpoekac
2. Jesuzi sâqocnaonec batalacnâpoekac
3. Sambâyko ila sâqocne fujne fujne alictac eocmu
23. Go Wofuj fâlinehâcne, go tâpili â tata-maclune, jumejzi juzokic.

* * *

24. Mitiopâle dây.
1. Opâzi Mâlole doc
2. Mâlole yeje hewânejkepene majnâjecko huocmu
3. Opâ luahuc Mâlohec epene fujne tâtâc tanijke-
4. Wofuj manasijkehuc miti opâ luazo [ocmu]
5. Miti opâ luahuc mahec eejgopenej
6. Miti opâ lualâ etalakopac mi muzo
7. Nalumotec jaye Jesule bijefâc engepiejwâc
8. Nejjoc mamaczi jañelao gie bahapene miti-
opâzi fâlinehec eocmu

* * *

25. Ðafetiwâle dây
1. Wofujte melâfâc
2. Wiac sojne i poloj â waijzi fojkewec
3. Qâqâtâcnâpecte tiwâ lâewec
4. Ðafetiwâ i hâmoticnele fâline
5. Zâzâfic qâlicnele soc
6. Ele manasuhuc pafetiwâ nâzo

26. Sambâyte ki
1. Sâqocne mumufua
2. Mumutâmile

Akadây.

1) Akadây 1.

Noni Wofuy gole Anutu, go nole maio
bawe me qajgec wiac moc mi bajuzemec.

1. Nâjâc wofuy bocjaha kijay qajale jumbenej. Wofuynâjec moc zâjene yosa. Illec elâ giesâko bajumbenej â becqowi gapecmâc nâjumbenej â yokac bulec-sâko ejale jumbenej. Yosanâjectehâcne manapene fefene ewec. Eme ilechâcne motecfâcnâjec Wofuylte mayfuijko mi lâecjopahuc yosale mayfuijko gulucjopa jumbenej. Elâ yosa i wiac fâline mâcne, i mât yiczi bulec ekicne elâ bulec wiac kijay qacnekicne.

Wofuynâjec moc zâjene bawe. Nâjâc hâmokicne jajele manapene jujuflâle â mamanaflâle â tâpililune embij. Eme bawesi hae â gienâjec sojajkezejec â nânâqowi bâfuanâlezejec â wiac mufuanâlezejec, ijuc muhuc bâzi guluckejale jumbenej â zâjeluylko boley taha bajale jumbenej. Elâ bawe jaye kienâponzipijte â alej enâlenzipijte â bacnâpo wisenzipijte â nânânâjec yeuluylkenzipijte alaj wemo afecne bajale jumbenej. Ijuc epene bawesi wofuynâjec eme kijay mâletec qacne jumbenej. I mutucnâjecte ijuc ejumbenej. Hâmokicne jaye wemocco ijuc me ijuc enâlenijmu. Jaye Wofuylzi sojajjopaha jujgopiej â mititâmilic hâmoejgopiej jaye kâpâcwâlu bacjopame yeengopiej.

Elâ Wofuynâjec moc zâjene qajgec. Qajgec bapene wiac fuasawec â fuabiaj eocmu muhuc jambuj â seloj wiac mâletec bâfuasâqolembey. Itâmilic wiac moc mi ejumbenej. Ijuc ehuc Wofuy tâpililune âkehockembey. Elâ isawa mâcne, wiac sâqoleocte sâwec â yic sipilickenijte hafec i mâmâc bâfuambejt Sataj ewâc âkehockembey. Mutucnâjecte bulec fujne fujne bâfualâ hâpohuc domamebj. Ehuc wiac omanele manapene hâhâwicne ewec â

wiac lacnele manapene fâline ewec. Jambuj bajumbey izi wiac bâfuanâleme muzac ine mâlej gâcnao yic hapetac jufâlehapie mâlejnâjecko wiac fusumalâ fozac. Ijuc ine ini fuawec. Nâjâc hapetac â gegecdodoc elâ jumbey. I Wofuj fâline lâpecke huc dâpticne qikiñnembejté ijuc embej. Eki mezi gie bahuc wiac bâfuanajte muhame nâjâc e sâckehuc miczi wiac mupene fuazejec, bulec ijuc mujumbenej.

2. Anutuzi Judajic wiac ejalewec sâc ijaha nâjâc enâlewec. Jaye Aigita mâlejko julaku Anutule nikcjopame Falaole manapie fefene eme hâhâwic bacnembij. Elâ Falao e wofuj biayne mâcne. E Judajic sipilic-jopaocte giene bawec. Ilec Judajic jaye boc sâqolelâ kibusâqoc bâfualâ Anutule mocwâc manasuhuc muwâwâsic ecnembij. Eme eki manalâ Falaole meonec batalacjopalâ hâwec bâbâlojko gezicjopalâ micne bajaleme laku Sinaitikio fisipie jaza muwec: Noni Wofuj gole Anutu. Eki Wofuj ejaleha jaye yicfâcticne elâ junijte muwec.

Nâjâcnao sâc ijaha fuawec. Nâjâc Satajzi sipilic-nâpoocte eatucnâpome yosabulec â bawebulec â qajgec-bulec ameckehuc juju sâqocne jujumbenej. Eme hafecte hâhâwic â zikale hâhâwic â bawele hâhâwic izi kimacnâpowec. Mâlej gâcnao yic qâpuc julambij jañe nemufâcjejic alaj bajale jumbiej. Ehuc jaye maio wiac kosa epene nâponijmu muhuc lepicne gâcne gepkelâ jumbij. Â nâjâc ine nemule moc mi hâwiçnâpo jujec â mâlejfuj ewâc alaj mi bacne jumbenej. Ilec boc qâsolielâ Wofuj fâline lâpeckepene wiac omanezi wofujnâjec eme kijaj qacne jumbenej.

Ijuc juhapene Wofuj e buulucticnele Satajte meonec batalacnâpolâ yicfâcticne bacnâpolâ ziyuc nâzâwec: Noni Wofuj gole Anutu, go no alaj banalezemec â no kijaj qanalezemec. Inehâcne Wofuj fâline mocjaha jukac, Anutuhâcne. Eki sambâj â mâlej ilec Wofuj, ele femicne moc mi jukac. Eme nâjâc elao qohotahuc junzepenej. Lâpeckenajmu eme mocwâc mutuc enajmu. Mutuc elâ wiac omanele mocwâc manapene hâhâwicne â tâpilihec eocmu. Eme damej ziyuczia yic gâcne Anutu behelâ

zamaj â qajgec wiac gâcne ameckeeñgopiej. Nâjâc ijucnezi Wofuj fâline behelâ bulec wiac mocwâc heqâlelâ mamakâc enajmu. Ehame Satajzi laucnâpome ele gie lepicne bahuc sâqolesanajkenajmu.

* * *

2) Akadâj 2.

Wofuñge Anutu ele zâje mi sipilickezemec.

1. Anutu alaj bacnehuc zâjeticne mupene sâckeocmu. Nâjâc jic mocte manapene fefene eme zâjeticne kosa mi munajmu, zolajko me bulecko zâjeticne munajte hâwicnâpoocmu. Eme fekicnejâmbâj jukac, zâjene Anutu. Nâjâc ine hehesic â kiphec. Eme ijucnezi ele maio lumehuc zâjeticne mupene sâckeocmu. Jic gâcnezi ine mupepec ehuc zâjeticne mueñgopiej. I Anutule manapie omane eme ijuc eejgopiej. Ijucnezi juku fujneticne wenijuc honenzonjgopiej?

2. Ele ajacnâpoha zâjeticne munzepenej. Nalumotec mocko buc juhuc nejgocomamac zâje manalâ zelienijmu. Â babafic mâlej wiwicko juhuc qaqažujejicte zâje me sojañ ágojejicte zâje manalâwâc bujepic biajkeocmu. Eme nâjâc Anutule zâje mananac elâ ijucjaha ajacnâpozejec. E mamacnâjeczi honesojañ enâleekac, ehuc wiac bocjaha tahacnâpoekac. Ilec ele enâleha zâjeticne munzepenej.

3. Zâje sisipilic ilec dâj. Gae nunumu i alaj bacnehuc mi eejgopenej â ele enâlehawâc mi eejgopenej. Majnâjec foha miczisawa epene zolaj â eatuc eekac. Jic mocte zâje zolajko muhuc eatuckepene maname gâpâleocmu. Eme wemoc te Anutule mujgopenej: E mi maname sâqoleekac. Ehuc gae i majnâjec elea domaha mi heejgopenej â nunumu i ele manasuhuc mi mueñgopenej â Akadâj â manasijdâj i ijucjaha mac micbipiczi bulec ehuc mueñgopenej, ehuc Anutule zâje mupene omane eekac.

Â moc ine bulec ehuc Anutule zâje sipilickeeñgo-

penej. Ine sâqocne balâ hesoŷkehuc mupene yic jaje dâj-nâjec manapie jâmbomac eocte zijuç mueñgopenej: No Anutule maio musanajkekopac. Ijuç ehuc Anutule zâjezi sâqocnenâjec tapa baenjopenej.

Elâ moc ine Anutule zâje mupene sâwec eekac, ine kecziyuc mueñgopenej: Anutuzi tuñgume hâlâcko huze-mec. I â dâj gâcne Anutule zâjehec bâtulelâ yic sâwec-jopaenjopenej.

Nâjâc Wofujte zâje mupene zolañ me eatuc me sâqoc-nele tapa me sâwec mi ezejec. Ijuç eme zâje sisipilic fuaocmu. Nâjâc qâpucko yicñokac gâcne jaje zâje mi muhuc sujsup qajumbenej. Eme wemocte Anutule zâje kosa ehuc munajmu? Nâjâc lune mutejkehuc â danje âzâcnehalac â gae nunumu ecnehuc zâjene mupene biay-keocmu.

* * *

3) Akadâj. 3.

Sondac e tili moc, go ilec manasuzemec.

1. Gie bahuc juku sondac yepene sâckeoemc.

Anutu ejahac fujne ijuc nâwotuwec. Wiac baku bâfâlelâ sondac yewec. Gie i Adaj Edej mâlenko juha mucnekic-newâc. Elâ mi sâqolehame giezi afecne â ajacne ewec. Zâhec ine yemâcne â zâichec ewec. Anutu e sâc kecziyuc muwec: Giebapa 6 â sondac 1. Papua nâjâc manapene qacqâlisic eekac. Eme gâcnezi giebapa 1 gie bâpâlâckelâ sondac 6 yeenjopiej. Qâpucko fujne mi manahuc kosa juwalekicne. Ijosa me gaewowo me zika fuame dameñzola gie hetalalâ mâc jujumbenej. Elâ isawâ mâcne, wâcwiac omanele hombaj wemo afecne yekicne. Eme mitio sondac giebapa ilec bâbâsifuc bocjaha foekacwâc. Gâcnezi gieba-pasâc ojoj julaku sondac bembejkeme miti lâpeckelâ gie-jejic baenjopiej. Â gâcnezi lâlâwiñ dameñko sondac fuj-keenjopiej. Eme fujne zijuç fokac: Anutule mâsi bâsifukelâ sipilickenajmu ine sâcne mi junajmu. Eme ilechâcne nâjâcnao giele tatakic â mitile tatakic i mâmâc foekac. Moc e giebapane giebapane ojoj juhame sondac maickeme

maname ajaemâc eocmu. Â moc e gie bahuc juku ine sondac yehuc aŋackeocmu. Eme iŋucnezi sambâŋko felâ hombajšâko yehuc jume biaŋkeocmu.

*** 2. Sahaczisawa sondac mi yezo.** Ijic gâcne jaŋe sondac maickeme gie omane i beheŋgopieŋ â yifec majkopec gie ine mi baenjopieŋ. Gâcnezi opâkâteo la jueŋgopieŋ â gâcnezi haeo foenjopieŋ. Â qajqaj jaŋelao motec julaenjopieŋ ine tucnezi sâqocne baniŋte giebapao quŋkelâ sondacko baenjopieŋ. Eme sondaczi moc i qâoma dameŋ eekac â moc i sâqocne bazo dameŋ eekac. Anutu eki ine ilec manasuhuc sondac mi qikiŋnenâlewec. Giebapao wiac omanele boc manasueŋgopeneŋ. Eme sondac maickeme majnâŋec qâzucke emasaj enajte Anutuzi muwec. Illec sondacko mitile tumajnezo â gae nunumu ezo â mitipapia wosezo. Giebapao wiac kosazi majnâŋec fâlewhahae-kacte sondacko mocwâc Anutulao sâsepene fezejec. Moc e iŋuc mi ehuc sondactâmilic juocmu me mâc sahaczsi sondac yeoŋmu, e miti qâſifuckefâlelâ Wofujte nîkeckeme yic qâpuc eocmu.

* * *

4) Akadâŋ 4.

Gole mamac â neŋgoc sâsecjofazemec.

1. Neŋgocmamac bubiąyte sâsecjopazo. Nâŋâc jaŋetâmilic sâcne mi junzaŋeŋ. Bekâ sâcne mi juhâmoenjgopieŋ. Jaŋe neŋgocmamacfâcjeŋic basacjopahuc busâqoc manaeŋgopieŋ â gâcnezi jaŋ basahuc hâmoenjgopieŋ. Eme Wofujzi neŋgocmamacfâcnâŋec soŋajjopaha junâleprie bubiaŋte kijaj qajalenzepeneŋ. Jaŋe gie â jaŋ wemo afecne bânâleeŋgopieŋ. Eme nâŋâc tofa i piticne bazujalenzepeneŋ. Ehuc giele baficjopanžepeneŋ, huc fopie jaŋ bajalenzepeneŋ, elâ jaŋele gâbâ numuhuc junzepeneŋ. Â qâpuc jupie mitibinaj bajalenzepeneŋ. Nalumotec gâcne jaŋe yicjokac omane jaŋelao qohotaenjgopieŋ â motec gâcne jaŋe neŋgocmamacfâcjeŋic behecjopalâ wokeo wiseŋgopieŋ. Ehame neŋgocmamac jaŋe yicjokacqizec elâ giele bititiehuc bužâic manaeŋgopieŋ. Neŋgocmamac iŋuc

ejalepene Wofuŋzi maname sâqoleocmu. Eki mâlejko juhuc neŋgocmamac jaheeticne kijaj qajactehuc juku sokawec. Eme nâŋâc e bâjâpezo mulâ sâc ijaha enzepenej.

2. Wahakicnezi fekicne jaŋele mic leŋkenzepenej. Nalumotec jaŋe piticne, neŋgocmamac jaŋe kâcqene. Ilec nalumotec jaŋe neŋgocmamac â wawalau jaŋele mic leŋkenzepieŋ. Neŋgocmamac jaŋelao fuŋkezo. Jaŋele mic leŋkehuc soŋaj babafic jaŋele mâmâc leŋkezo. Soŋaj babafic jaŋele leŋkehuc fekicnefâcnâŋec gâcne jaŋele leŋkezowâc. Ijuc efekupene Anutulao qatalazejec. Nâŋâc mâlejko fekicnefâcnâŋec jueŋgopieŋ jaŋele dâŋ mi leŋkenajmu eme Anutule dâŋ ijucjaha mi leŋkenajmu. Wofuŋ e felij wahaliŋ junajte munâlewec. Eme nâŋâc mâsi i sipilickepene nâŋâcnao wiac sifuckefâleocmu. Sambâŋko jueŋgopieŋ jaŋe ijucjaha felij wahaliŋ lâecjopakicne. Illec moc e mâlejko aka i huckehuc wenijuc sambâŋko feocmu.

3. Mitio juhuc nalumotec bâtiŋjopanzepeŋeŋ. Nalumotec hehesic juhuc wemocko sâsecnâponijmu. Nâŋâc nalumotec sahackopec wiacsawa ejalepene wemocko sâckeocmu. Jaŋele majko sâqocnele ukicne fujne fujne fokac. Eme i âkezume majjuupichec engipijte soŋajjopahuc bâtiŋjopanzepeŋeŋ. Nâŋâcne bâbâtiŋ ine wiac jajahecsawa fokac: Hahane â zika. Iwâc ejalezo. Elâ ilecsawa elâ mi tijkenijmu. Nâŋâc hehesic jupie hefâlecjopalâ mitio uŋ â fujne jazanzepeŋeŋ, jaŋele elâ numunzepeŋeŋ. Elâ jaŋele maio tijne junzepeŋeŋ. Tijne jujunâŋeczi sâcne bâtiŋjopaoemu. Mitinâŋeczi batamaecjopame jaŋe wemocko hâhâwictâmilic wiac kosa enâlenijmu. Jaŋele maio ine hehesic boc jupene jaŋe nâŋâcnele manapie sâqoleha wemocko sâcne sâsecnâponijmu. Eme jaŋe â nâŋâc mâmâc qâsolienajmu. Nâŋâc nalumotec jaŋele lu jabane, Wofuŋ eki lujeŋic fâline. Eme ele enijte honesoŋaj â jazabâtiŋ ejalenzepeŋeŋ.

*

*

*

5) Akadâŋ 5.

Go zika mi qazemec.

1. Sahackopec zika. Zika izi tâtâc foekac, Papua nâjâchâcne zikaqaqa. Mâleŋ gâcnao ila ŋiczi gie fujne fujne bâfualâ bahapie nâjâc zila ijucjaha giesâkojâmbâŋ bajumbeneŋ, elâ wiacfânciec fuaocne mâcne, ŋiczi alictac enajte ilec zikagie bakicne. Lâsfâcnâŋec jopamiziepene wama fuame sâcne junzepeneŋ, ijuc muhuc qâqâmiziec ekupene mâleŋnâŋecko tuhucsâko fuawec. Eme ilec ŋicloclocâko fokac. Lunâŋeczi zika sakalenâlewec. Eme nâjâc ele mi manasuhuc ŋicfâcne boc sipilicjopambeŋ.

Eme mitio zika tâtâc qanajte quŋkelâ kia qafeŋkepene ŋicjokac zika kâpâcwâlu kosa ejaleocte maŋnâŋec domakac. Â motec lâŋgeŋne jaŋe wiac sâqocne gumecjopapie hâmosipilic enijte mueŋgopieŋ. I zikagie sasawa. Nâjâc Anutule alaŋ bahuc zikagie mi behenajmu eme alictac enajmu. Mitio zika i wiac gâgâpâcne.

Elâ zika moc fokac i qâlicsisipilic. Moc i bumajko sipilicjopaŋgopeneŋ, moc i fuapie sâcne mi soŋjopaŋgopeneŋte boc hâmoŋgopieŋ. Elâ ŋic ŋokac kâcqene tucne ijucjaha jaŋe basahuc hâmoŋgopieŋ. Eme kâcqenezi hâhâmo â qâliczi hâhâmo, ijuc boc fome weni jaŋezi tucnâŋec qalâ junijmu? Wemoc te Anutule dâŋ boc huckelâ sâqoleeŋgopeneŋ?

2. Majzi zika. Zika fujnejâmbâjticne majko fokac. Majzihâcne zika fuŋkeenjgopeneŋ. Majkopec zika žâŋene aalic. Zika izi soŋsoŋ foekac. Iŋic tucne manjeŋicko aalic fuame hesoŋkepaŋkelâ bajuŋgopieŋ. Juku wiac moczi iockeme aalic batalaŋgopieŋ. Aalic i zika lepicne. Aalic fome lâlâsi foocmu. Lâlâsi fome sisipilic enajmu. Aalic hec juhuc wemocko âago elâ soŋaŋ babac â babafic â jaŋe babac â dodopec enajmu? Aalic manahuc juhapene âgo-fâcnâŋec jaŋelao huc hâmoc me sâsâqole me wiac ijucne moc fuame bubiaŋ mananaŋmu. Wiac ijucnele bubiaŋ i Sataŋtaonec. Eki sâqolesipilic epene bune biaŋkeekac. Â mamaŋnâŋec eki ine busâqoc manaekac. Zika mâc mi alictac eocmu. Mitizi maŋnâŋec bâmâteŋkeocmu â Mâlozi

majwama banâleocmu eme aalic alictac eocmu. Aalic alictac eme zîka ijucjaha alictac eocmu. Illec aalic fuame mufualâ Mâlo hefâlezo.

3. Sahac qaqaïsoc. Âgofâcnâjec jajele sahac mi sipilickenzepenej â nânâcne sahac ijucjaha mi qanzepenej. Sahac qaqale fujne ijucjaha jajahec fokac. Moc izi tâtâc fokac: Bibitua, hâlâcko qaqa, opâo huhu. Moc ine sojsoj fokac. Ine gâcnezi huczupu bâfuanijté giene baengopiej me huchec juhue kosa eeñgopiej. Moc e sahac tiecne sipilickeocmu e Anutule mäsi sipilickeocmu â jujuiticne bâmbembejkeocmu. Eme moc e ijuc elâ lunâiecte maio fualâ wenijuc eocmu?

* * *

6) Akadâj 6.

Doweyonâj yohe bebehec mi ezepilec.

1. Sahaczi bebehec ec. I qâpucko mâletec ekicne. Ðokac mamale babajopa fowecte bacbehec boc ekicne. Eme sahaczi bebehe i mitio mi alictac ewec. Ðokac bebehe bocjaha fokac. Ðokacte tatakic fuame wokeo wiwise, yokac pulij me wicwakoc ecneme bebehe, yokac e qâpuc, miti mi mamana muhuc qiqikij, yokac e yokacqizec muhuc susuñgijke, yokac e sasek kosa ekac muhuc sâsâlocke, i â wiac gâcne i qâpuc mäsi, i maysanajte ijuc eeñgopenej. Mitio fujne ijuc mi fokac. Mitio mocjaha julaku hâmocko bebehe isawa fokac. Mitio fujne zijuc fokac: Ðokaczi hehesic jume mubâtiñ ecneluc nunumuo lâlâe, yokaczi pulij eme jaui babâcne, yokaczi yokacqizec eme sahaczi â mitizi dodopecke, yokaczi qâpuc jume miti qa-qazucne. Ðokac jaigelao bahac fuame yiczi nânâcne bahacte mañasuhuc akicjopanzepenej. Ðic nânâc wemocte nânâcnele manapene tijne eme yokac wiac acmâcjaha ejaleeñgopenej?

2. Mayzi bebehec ee. Sâqocne i mayzi fujkeenjgopenej. Ðokac bebehe i ijucjaha qanaj mayzi fujkeenjgopenej. Mayzi bebehec eku zâhec sahaczi bebehec eeñgopenej. Â moc ine mât mayzi bebehec â lâlâwij hati juhuc

jueŋgopenej. Majzi yokac gâcne lolocjopa, majzi jaŋelao sâsâqole, majzi yokacte tatakic bâbâfua, majzi wemocko hâmome moc bazepac i mananasu, me wemocte yokac keci mi bapo majzi ijuc mumu, i wemo? I majzi yokac bebehe. Â Ȑifec yokac jaŋelao sâc ijaha fokac. Ȑowejonâŋ ipucnezi dâjmumuc hati, qaqtalac hati, qaqaſisoc hati, maj lâŋgej hati ehuc junicmu.

3. Mitio babac ezo. Nâŋâc sahaczi â majzi bebehec boc eeŋgopenej, ilec fujne sasecko fokac. Nâŋâc sasecko babac eeŋgopenej. Âágole me jaŋj babac ezole me giele â mitile babafic ezole me fuasawec eele babac mi eeŋgopenej. Sasecte manasulâ babac elâ Anutule mâsi sipilickeenŋopenej. Mitio babac elâ juju ilec fâline kecziŋyuc fuaekac: Ȑowejonâŋzi ââgo juju, moc e hucwic fuacneme busâqoc manalâ ele jaŋj aimuj bapa, sâsâsec ee, nunumu â mitizi dodopec ee, bahac fuame ulucko mumufâsâe, qalic fuapie ajacne manahuc sahackopec jaŋj aimuj eejale. Eme Ȑowejonâŋ ipucnezi jufenicmusâc ajacjekic fuaocmu, jufenicmusâc maŋjauŋzi fuasawec eocmu, jufehucsâc majzi zâzâfic sanajne elâ junicmu. Â sasecko babac elâ sasecte giesâko bahuc jupie fâline zîjuc fuaekac: Tatakic, dâŋ qiqikij, hata kijajte manaqâoma, hucwicte honetacqatakic, miti â nunumu hetalalâ juju, sahackopec gie me maŋkopec gie mi afeckelâ bapa, loloka hati, qâlic sisipilic, fuasawectâmilic, sisipilic.

4. Ȑowejonâŋzi' jujule dâŋ. Yokac gâcne jaŋhec juju ilec manapene sâqone fâline eekac â nâŋâcne yokacfâc sasec kosa eejale, i manapene omane eekac. Hucdodoc ejalebipieha sasec, soczi hecjopaha sasec kiwec-sâkohec juhapie sasec, damej mukiene qâsuahuc sasec, zoanggiebapasâc sasec, sasecti sasec, eku saliacnâjiec â qâqâtâcnâjiec sipilickepene mâmâc alictac eekac. Mâlâc-jaha sasecte aka piticne fome yokac jaŋhec gâbâ fofo i mi ekicne. Zikahafec â qajgec, sowa wiac ilec elâ yokacfic qikigne jumbiej. Wemocte mitizi aka henâlebipieha sasec-giesâko baeŋgopenej?

*

*

*

7) Akadâj 7.

Go fiuc mi lozemec.

1. Losoŋsoy. Ijic gâcne jajele wiac sojsoŋko loeŋgopenej, ine moc i ojonte eeŋgopenej. Ojoj juhuc nânâ â monej mafa basahuc gâcne jajele lonâc eeŋgopenej. Ilec ojoj i fiucte mamač. Gie zoqac bahuc wiac bâfuaoc-muzi fiuc mi loocmu. Ijic gâcne jaye ine wiac fofojale i fojaleocmu. Elâ ilec mi manapie sâckeme gâcne jajele loeŋgopieŋ. I sahackopec wiacte andac elâ ijuc eenŋopieŋ. I qajqaj haeo motec julaeŋgopieŋ jayelaonec tacnezi ijuc eengopieŋ â haenâŋecko yic gâcne mâmâc. Ijic ijucnezi maŋkopec wiac ilec manapie jawane eme sahackopec wiac ilec andac elâ fiuc lolâ maŋjeŋic bâgâpâleeŋgopieŋ â miti sipilickeenŋgopieŋ. Juda ijuchâcne ewec. Âgoſâcne jajele monej fiuc lohuc miti ima qawec. Elâ Jesuzi ecneme mi mumufua moneŋte andac kâcqene bâfualâ doc bawec.

2. Fiuc tâtâc. Ine kecziŋjuc fokac. Ijic hâmopie hozebekâ wiac jowaclofâlelâ bawiseenŋgopenej. Motec wo-keonec fisipie monej mafale zoqac ejalepene micnenejte nâ-leenŋgopieŋ. Âgoſâcnâjec wiac nâleprie mi tofane bazujaleenŋgopenej. Â moc i wiacieŋjic bajuhapene sifuckeme okacne mi jaleenŋgopenej. Bomboj jayelaonec wiac bajupene nikec-jopame mi bâbâlisiejale hati bajueŋgopenej. Moc i jâpacne mafa â bec bulimakao sâcne mi soŋŋjopahapene sipilic-keenŋgopieŋ. Motec hâmu gieo ojoj juhuc monej mafajeŋic fiuc loengopieŋ. Moc i yicŋokac muhâhâwic ejalehuc wiac kâjŋgâc jowacloenŋgopenej. I â fiuc tâtâc gâcne wemo afecne fokac. Eme nâŋâc ilec manapene mi sâqoleekac. Maŋ-nâŋec wezimucko qâleme wiac ijucnele hâwicnâpome behenajmu?

3. Bâbâsifuc. Jufusesuc, opâkâte ilec bâbâsifuc. Wiac afecnele fuline bafehuc muunu, wiac fulisâkole monej bawahahuc jajale, nalej galej sâctili ee, wiac fuline bâlenajte monej nâleprie sâckoa mi bâbâlisiejale, bitinŋjeŋic-konec â nombâŋjeŋickonec qowi qaqa, i bâbâsifuc sasawa. Bâbâsifuc wemo afecne fokac. Bâbâsifuczi fiuc ekac. Eme moc e Wofujzi honemanac enalekac ijuc muocmu, e fiucte

hâwickeocmu. Â Wofuj mi manasijkeocmu eki ine lunezi mi manaoemu â mi honecnuocmu, ijuc muhuc fiuc bâfu-aocmu. Ehuc wiac omanele qâqâtâcticne hegâpâleocmu.

* * *

8) Akadâj 8.

Go micko âkec mi ezemec.

1. Mienâjec sojajkenzepenej. Ijuc mi enajmu eme dâjko boc sâqolenajmu. Ehuc micko âkec â qoqolic â gupe â bulec i mâletec ehuc bâbâzâic enajmu. Gâgâ-pâc nâyâc omadâj tatakictâmilic mulhuc foengopenej, omadâjte mâletec enâleme guj mi fofu mulhuc yehapene yafe zânjykeekac. Hoemajko ficko yehuc wiac jajahec eeijgopenej: Guj â dâj. Guj foku fahale dâj, dâj eku waha guj, ijuczi ijuc. Eme ilec nâyâcnao mumusifuc fuasâqoleekac. Hatadâj â mañkofuadâj yondeijnâjécko wemo afecne hap baekac. Moczi manjahec ehuc mume moczi manalâ biac mujâmbâjkeocmu. Ijic mochte dâj manalâ la lune mi wiwiocne kosa jazapene haj baekac. Ijic moc qolickehuc e gole ijuc mukac mupie manalâ zinjue mi muejgopenej: Jâmbomac me bulec i mi manatalahuc yifecne mi muzepac. Mâcne, i biac jâmbomac muhuc dâj kosa mupene gâpâleekac. Â moc i dâj manaejjgopenejsâcsawa mi muejgopenej, mañnâjekte zuluckelâ mupene qâlâjkeekac. Eme ilec dâj boc sifuckeekac. Ijuc ehuchâcne dâjzi maj bâbâgâpâlec eeijgopenej. Mienâjec wemocte mi sojajkeejgopenej?

2. Dâjte sâctili eeijgopenej. Ine keczijuc ehuc: Nâyâcne dâj me bahac fuame mupitiwaenjgopenej â gâcne jaiele fuame musokaeijgopenej. Funfujfâcnâjec â mumutulefâcnâjec jaiele hehesic hesoijkeejgopenej, eme sifu haj bame gâcnezi ilec mupie yejezic eejgopenej. Ijic yokac omane jaiele dâj fuame ine qalatielâ musâqolecjopaenjgopenej. Âgo fâline juhuc muzac ijuc mi enzapej, ine dâjte sâc mocjaha enzapej, ehuc wiacfâcnâjec me omane hehesicte â bahacte mitio mubâtij â tutuc qaga ejalenzapej.

3. Bulec lunezi qafeguâpome dâjko sâqoleey-gopenej. Nâjâc Wofujtao qohotahuc maymamanasunâjec elea lâepene foha dâj kosa munzipeyte hâwiencâpocmu. Eme wemocko âgofâcnâjec dâjzi boc bâzâicjopajmu. Wofujte Mâlozi maynâjecko gieticne baha wemocko bulec me hehesoj me micko âkec me dâj âkesipulâ mumu bâfuanajmu? Ine dâj tijne â wamane â jâmbomac munajmu. Eme yiczi ââgo elâ sâcne junajmu. Â Wofuj lâpeckelâ miti â nunumu hetalapene bulec lunezi maynâjecko dâj kosa lâeme afeckelâ mupene bulec â mumusifuc â dâjko sâsâqole mâletec fuaocmu. Eme buleczi âkefâucnâpome lâlâwiñ fuaocmu.

* * *

9) Akadâj 9 à 10.

Go yic jaye le huhule wiac ilec andac mi ezemec.

Go yic jaye le yokac nalumotec me bec wiacte andac mi ezemec.

1. Sâqocne i majzi fuykeeygopenej. Majzi sâqocne i nâjâc manapene lacne eekac â Wofujzi ine ma-name fâline eekac. Ilec zîjuc muwec: Andac mi ezemec. Sâqocne i wiac ukicne ijucne. Jâchândâj me nânâ kise wiac salapene mâlejmajko qâlelâ bâpâj qaekac. Izi bâpâj âkezulâ mâlej maykonec wefume mueygopenej: Âkezukac. Sâqocnezi ijaha eekac. I majnâjecko fuaekac. Fuame izia qikijnpene alictac eocmu. Â qâoma enajmu ine fuatâcneocmu. Sâqocne i sahaczi mi fuykeeygopenej. Sahac e mât majte kijajqaqa. Sâqocne maynâjecko fuame mekike â zâpehazec â mic jaye maj kijaj qacnehuc sâqocne tâtâcko bâfuanijmu. Sâqocne i mât hue ijucne elâ sahacnâjecko fome muzac ine hâmocko sahacnâjec hetalahuc sâqocne mâmâc hetalanzaþej elâ sambâjko fefâlenzaþej. Mâtne, sâqocne i maynâjecko fokac, ilec-hâcne Anutuzi muwec: Go andac mi ezemec.

2. Wiac fuyne fuyne ilec andac fokac. Yic huhulejejicte andac: Bolej, monej mafa, lâlic sâqe, qoluc yaqi, bec qâto, jufu sesuc. Wiac ijucnele mâtâcjhaha andac

elâ ſika boe bakiene. Â mitio wiac ilec andac foekacwâc. Andac ehuc wiac i kâŋgâc jowacloejgopenej me fiuc loejgopenejhâcne. Wiac ilec zâŋyesâko huhule mukicne. Eme bajunajte enâleme wemocte mi zoqac elâ hulelâ bajueŋgopenej me? Wemocte mâc gâcnezi bajupie honelâ andac eeŋgopenej? Elâ ilecsawa andac mi eeŋgopenej. Ijicjokac nalumotec ilec andac, opoŋ. Bekâ jaye mockoneczi bacjopa lalâ bâmec bajalekupie sokapie jaŋele andac elâ dâŋ funkeenjopenej. Ehuc hehefalic â dâŋmumuc mâletec eeŋgopenej. Nâŋâcnaonec yic moczi hae mocko la ju-me ele andac elâ mueŋgopenej: Jâpepie waleoc. Nalu jaŋele andac wemo afecne fokac. Eme ilec yicco lâecjopanajte iiliac elâ dâŋ mumuc eeŋgopenej. Elâ yiczi yokac omane jaŋele andac ee â yokaczi yic jaŋele andac ee i maŋsâc foſâlekac.

3. Majnâŋec biŋkeocte Wofuj Jesuzi mâlejko wahawec. Sahacnâŋec biŋkeocte mi wahawec. Â sahacopec wiac iwâc mi bawahawec. Eme gâgâpâc nâŋâc majmutucnâŋec wiac sahaczi babajune â nânâne ilec manapene fâline eekac. Eme Jesuzi sambâŋkonec wiac bawahawec, i sahacnâŋec lâcnenaŋte quŋkelâ mueŋgopenej: Miti i fâlitâmilic. Wofuj Jesu eki ine majnâŋec biŋkeocte ilec sambâŋkonec wiac bawahawec. Sahacnâŋec biŋkeocte ilec mi wahawec. I juku mâlejko huocmu. Â majnâŋec biŋkeine sambâŋko fenajte ilec Jesuzi miti â tatamac â tâpili â Mâlo bawahawec. Majnâŋec biŋkeme sâqocne alictac eocmu. Ijic tucne jaŋe sahaczi sâqocne bulec bulec beheengopiej â majzi ine bajueŋgopiej. Eme ilec mitihec mi eeŋgopiej. Wofuŋtao qohotapene ele tâpilizi nâŋâcnao fotâcneme majzi andac â sasec â jâiŋ i be-hepene ine sâcne biŋkelâ junajmu.

* * *

10) Akadâŋ botâŋne.

1. Anutu e zoqachec, aalichec alicne. Aalichec julâ muzac okacne fâlo ehuc nâlezac. Ehuc kijnâŋec dameŋzola mi bajuzac. Eki ine woječnâŋec juekac. Woječ juhuc up nâzâekac. Mâlâcjhaha Noa juha jumbij jaŋele woječ dameŋ zolicne juvec. Niniwe haeo jumbij jaŋele iŋucjaha

wojec juhuc uj jazawec. Kij bajuekac i batalaocte mâcne, majnâjec bâlisiepene beheocte lâemê foekac. Judajic jaye motecticne qapie ijuchâcne ejalewec. Okacne biac mi babazujale jâbuc ejalehame hâmofâlembij. Eme qâlicfâcjejjic fualâ sâc ijaha jupie maname maj bâbâlisie fufuane mi eme kijlajqane â qâlicne i mâmâc batalawec. Nâjâc ine Anutuzi wojec jume manapene qâoma enâlekactinac eekac. Eme majnâjec mi bâlisiehuc kij i qâlicfâcnâjec hulejaleengopenej. Eme kijzi kij faio fefe fekume Anutu e yosa apafâenâjec wenijuc ejalezokac?

2. Okaenele fujne jajahec. Moc i hâmopene yicsâc jujunâjecte fujne bataniykehuc wiac enâleekac. Ilec jâbuc mi enâleocmu. I hâmopene izia enâleocmu. Â qâlicne juhapene okacne mâmâcsâko eenâle ine moc Judajic Jesu qambij jaye hâmola elao fisipie okacne ejalewec. Qalicne jumbij jaçele wojec juhuc ine akicjopawec. Eme juku qâlicfâcjejjic fualâ juhapie ine okacne mâmâcsâko fisijaleme alictac embij. Okacne bucbuc ine hâmonajmusâc bâfuanañmu. Â sahachec juhapene mâmâc nânâle ine damejysâc miti ima qahuc jukupene wojec juibieku enâleocmu. Wofuj e zoqachec. Ilec dâj muwec, i dodecne mi eocmu.

3. Aakicdâj mâmâc muwec. Wofuj e mamacnâjec ilec sipilicnâpooc te mi muekac. Majnâjec bâlisielâ micticne lejkepene tahacnâpooc te muekac. Eme ilec yic tucone ele elâ jupie jaçele elâ qâlicfâcjejjic tahacjopae kac. Abalahajte elâ Judajic wemo afecne tahacjopawec. Dawidile elâ ijucjaha ejalewec. Kâcqenefâcnâjec miti fuame ilec zelisâko bâfuahuc wiac lajqane behembij jaçele elâ tahacnâpoekacwâc. Elâ tahacsâko â aakicsâko mâlejysâc enâleekac ine motecticnele elâ eekac. Ekihâcne sambâj dopeckeekac. Eme Anutuzi juku dope i qatalame sâkocnele kijzi kimacnâpome mâlejte damej talazokac.

M a n a s i y d â y.

11. Dây 1.

No Anutu mamac manasiykekopac.

1. Moc e Anutu manasiykeocmu e ele ecneha juocmu. Majmamanasuticne, giebapaticne, tâpiliticne, damejticne, monejmafaticne, qikijneme Anutulea efâleocmu. Anutuhec juoche afeckeocmu. Ele maname mocjaha fefene eocmu â wiac gâcne sasawa wahakicne eocmu. Abalahaj e Anutu ijuchâcne ecnewec. Ele elâ haemâlej â âgobago behecjopawec, ele elâ motecticnewâc qikijneocte afekewec, ele elâ tijne â wamane juwec. Â yic moczi ine wiac kecziyuc bâfuaocmu: Qâoma juju, nunumu qiqikij, mitile tatakic, Anutu dajge â mumutej mi eecne, mitio wiac mu-kicne mi afeckelâ ee, keciyucnezi Anutu mamac manasiykekopac mume bulecsâko eocmu. Ijucnezi Anutu qâoma ecnekopac mume sâckeocmu.

2. Anutu manasiykehuc juhuc wemocko lâpeckezo. I majzi elao sanañne qohotazo. E mamaclaunâjec â bâbâfuanâjec, wiac lonâc banâc eeñgopenej i elalonec sasawa, eki wiac nâletahac â honesoñaj enâleekac, buafcticne â jaujticne wemo afecne. Eme nâjâc ilechâcne Anutu manasiykenzepenej. Manasiykehuc junajmu eme lâpeckenajte manapene qujkeocmu. Mo yiczi âgoticne wiac lâcnegumec ehuc giele bafickeocmu â jauj ecneocmu i mozi afeckelâ behiocmu? Wiac Anutu behelâ molao qohotazo? E ijucne moc wena jukac? Moc mi jukac, lâsinâjec mocjaha. Eme eki mâtâcja wiac sâqocne boc gumecnâpowec â mamakâc mâletec enâlewec â sisipilic enajte boc qafejnâpowec. Elâ wiac fonâlekac, opâkâte â haemâlej â jufusesuc â nânâqowi i lâsinâjeczi moc mi bâfuanâlewec. I mamaclanâjectaonec sasawa. Illec e manasiykehuc juzo â gâc moc mi hecnezo â qaqtalac pepecne i mi ecnezo. Djickopec fupne zinjuc fokac: Bomboj moczi motecfâcne nânâqowi sâcne mi gumecjopaocmu, monej-mafa sâctili jaleocmu, giele fâlo ejaleme yejemanatâmilic

baniŋmu, kâcbijzi mâletec jopasipilic eocmu, buc fopie jaŋ mi ejaleocmu, ijuc eme motec jaŋ behelâ wisenijmu elâ elao mocwâc lisienijte takicjopaocmu. Â motec gâcnezi manalâ ijucjaha hâwicjopame qikijnenijmu. Eme nâŋâc sâc ijaha enzepeneŋ. Lâsinâjec dâŋ qikijnehuc mamačnâjecte mananzepeneŋ. E keczijuc mi muhuc bâfuac-nâpowec: Ijic bâfuacjopape wiac kosa enalehuc wiacnane ima banzepeneŋ. Mâcne, elao qohotahuc micne lejkenajte muwec. E manasiŋkejâmbâŋkenajpmu ine ijuchâcne enajmu. Eme mamačnâjeczi fâlinehec ezejec. Mâlácjaha mamačnâjecte kâuc bambeŋ. Miŋecgac ine locnâpolâ kike-fujfâcticne bacnâpowecte manasiŋkehuc junzepeneŋ.

3. Anutu e fuŋ moc. Tâpililune mucneeŋgopeneŋ hâcne. E ŋic nâŋâcne sâc mâcne. E fufuatâmilic, neŋgoc-mamactâmilic, sosokatâmilic, lalajqajketâmilic, hâhâmotâmilic. Fuŋneticne ijuc fokacte damejtâmilic jukac. E damejté maname alictac eekac. Elao lajqanezi qâlicne â juku fuaocmuzi fuakicnetinac eekac. Anutu e juwalehuc juwecsanaj. Sambâj â mâleŋ mi fuahame juwec. Anutu e haemâlejtâmilicko jukac. Alictacko juwec jukachâcne ine, ilec wiac i mi fuahame juwec. Nâŋâc mâleŋ mocko â hae mocko jueŋgopeneŋ. Â itâmilic ine wemocko junajmu. Hâmolâ haemâlejtâmilicwâc mi junajmu. Â Anutu eki ine ijuc mi eekac. E ijuc elâ mâleŋko mocko juhame muzac mâleŋ mockoneczi etâmilic junzapiŋ. Ilec e mâc wiac sasa-wa sambâj â mâleŋ jufâlehuc sâckeevakac. Anutu e sâc moc jukacte nâŋâc wemocko fuŋneticne mananajmu. Nâŋâc fuakicnele wiac bâfuakicne ilec fuŋnesawa piticne manaęg-gopeneŋ. Â mi fufua ele manapene quŋkevakac. Anutu e nâŋâcne sâc muzac fuŋneticne mananzapeŋ.

Tâpililune juekacte wiacbapticne sâc moc foekac. Nâŋâc wiac bapene tofanehec eekac, eki ine bame tofane-tâmilicc eekac. Ijiczi wiac moc fome lolâ izi wâcwiac baakic eeŋgopeneŋ. Jâc basahuc wemocko fic me sac bazo? Muctâmilic wemocko he me simemeŋ wiac hefuc ezo? Anutu eki ine wiac sasa-wa sawaonec â alictackonec bawec. Elao wiac sâctâmilic fokac.

4. Sambâjte dâŋ. Ilec fuŋne jajahec fokac. Sambâj

faic honeengopenej, ila Anutuzi zoaŋ â mosa bâpij lâewec. Wiac ihâcne lâelaku wena lâetalawec ine ilec gie baengopienzi qajejne basaenjopieŋ. Ijiczi sambâj honepene bâbâzic eekac. I mât honepene ijuc eekac. Fepene ikisiŋke feocmu. Hâwec mecko sambâj qajejne fokac i sâc ijaha eekac, lapene laekac. Elâ sambâj moc fokac, mi hohone, ila Anutule ajelofâc â kikefujfâc jueŋgopieŋ. I mi hohonele ila me ila fokac mi manaeŋgopenej. Mitio juku hâmopene qâqâtâcnâjieczi honelâ bâfuaocmu. Zila mâlejko wiac fokac, i sahacnâjekte sâc, sahaczi bajunajte ilec. Â sambâjko hae â wiac nekac i qâqâtâcnâjekte sâc, qâqâtâczi bajunajte. Sambâj i Anutuzi kâcqene lâewec. Ilec hâmowalehuc fembiŋ â hâmolahuc fenijmu jaŋe mi fusenijmu.

5. Mâlejte dâj. I njic nâjâcne neŋejuju lâewec. Ehuc wiac bajunajte â lonâc enajte manasuhuc lâefâlewec. Opâkâte giehehec, jufumumuc, nânâqowi, jâcbac â wiac gâcne gâcne bâfuanâlefâlewec. E wiac mocte mi nikeyewecte wiac mi basaenjopenej. Wiac sasawa sâckoa lâewec, yafezoaŋ, sâkozoaŋ â hoemaŋ, fâlonę â mâmâteŋne. Elâ wiac sasawa soŋajkeha moc mi ſâqoleekac â mi ſifuckeekac.

Wofunte fuŋne ijuc fokacte njiczi pepekte â sahacmumuteŋ behelâ ele maio lumelâ juzo. Ehuc e manasiykehuc kijaj qacnezo. E behelâ wena lazo? Mâlejko â sambâjko wiac fokac i elea sasawa elâ ekizia jufâleekac. Ilec e behelâ mocko mi la jukacko wisezo mulâ eipienajmu. I manahuc majmutuc mi ezo.

* * *

12) Manasiydâj 2.

No Jesu Mesia manasiykekopac.

1. Anutu e tijnelune â Satay e sâqocnelune.

Anutu e málâcjhaha wiac sasawabiajne lâewec. Ehuc Adaj â Ewa bâfuacjofame ijucjaha biajne â maŋqaqac jupic. Bâbâsâqole me bâbâsifu i Anutulao mi fokac. E wiac esifuckeocte me bâsâqoleocte eipieocmu. E tijnelune ilec. Â

Satajte fujne ine qacqâticic fokac. Eki wiac etijneocte me embiajkeocte eipieocmu. E giene baekac ine wiac sâqoleocte â sifuckeocte. Ilec paladisio յicjokacwâc esâic-jofahuc maյbâsifuc ejacteme Anutu lâpeckepec.

2. Ծiczi bâbâpiay mi ezo. Nâjâc wenac fujne-nâjec moc manalâ zижuc munzapej: Nâjâc sâqocne. Qâ-pucnâjecko zижuc mujumbenej: Nâjâcbiajne. Sahackopec â maյkopec fujne mâmâc kâuc bambej. Eme ilec sahacwânejsâkohec â imejhec n sahacâsuhec jujumbenej. Ehuc otokomba wiacnâjec mi zule jumbenej â fecnâjecko â haezoyao jawa fusumalâ fome mi emasajke jumbenej. Â fecnâjec uupicko bapene yejujec. Wiac ijuclenele manapene sâckewec. Wiacnâjec mâtnejkezac â huc bacnâpozac mu-huc opâ mi lua jumbenej â wiacnâjec mi zuleemasaj ejumbenej. Eme damej zijuclia fujne piticne manaejgpenejko qâpuc jaquelao lalâ wiac ijuclne honemanac elâ mamakâcnâpoekac. Â málâcjaha ine majmutucsâko juhuc fujne mi manambej. Eme sahackopec wiac mamakâc-nelesawa mi kâuc bambej. Maýkopec wiac mamakâcne ilec mâmâc kâuc bambej. Ehuc jájâpec â sisipilic â nânâc ejumbenej. Wiac Satajzi maýkopec â sahackopec afecne bâsâqolecnâpowec me? Eme fujne mananzipejtehâcne majmutuc bacnâpowec â dapâcko niijgiynâpowec.

Elâ fujne manalâ muzac i bâbâpiaywâc mi enzâpej. Mo tijnezi gâcne bâtiijopazac â mo biajnezi gâcne bâ-pianjopazac? Alicne, յiczi mâmâc sasawa sâqolekicne. Hucheczi jauj babac mi enijmu. (Ijicne moczi huchec jauj bajaleocmu. Fifia mi bapazi opâzâkâjko hulâ wemocko loloc enijmu? Fifia bapa moczi gâcne locjopaocmu. Eme nâjâc mâmâc sasawa huchec jumbej, mâmâc sasawa fifia mi bambej. Mâmâc sasawa Satajte niijgiyko fombej. Ilec wemocko mo bâbâpiay enzapej? Bâbâsâqolec â sisipilic mocjaha ejumbenej.

3. Wofuj e motecticne lâeme wahawec. Wofuj e fujnenâjec zижuc manawec: Noni յic sâqocnaonec mi batalacjopape sipilickefâlenijmu. Ijuc mulâ motecticnele mocjaha maname sâckewec. Ehuc zижuc âzâcnewec: Goki mâlejko hulâ յic bâpiayjopazemec, ehuc sambâjhwawalige

heunuckelâ tâpili â tatamacge zila lâefâlelâ hulâ yic jayelesahac lolâ yondejenjicko juzemec. Sambâjhawaliticnehec wemocko wahalâ sâqocnebapa jayeles yondejko juzac, ine tatamactienezi mâtç sipilicjopazac. Eme Anutuhec sâc mocjaha juweczi mâlejko wahalâ yic nâyâcnehec sâc mocjaha ewec. Eme sâqocnehec fuazacte Mâlozi, Malialao mâsi bame Jesu motec kiweckelâ lowec. Eme e jujufâlezi Maliale bumajko huwec, e tâpililunezi qiene elâ fuawec, e wiac focnefâleweczi, hapetac ewec, e mamanafâlezi qiemajhec ewec. Nâyâc Jesuzi wiac ewec, i manapene hâhâwicne ezejec. Â Anutu e biajkenajte motecticne qikijnenâlewec, ine buafecticnele mutenjkenzepenej. Nâyâc ilec mi wâsickehuc lâsi ecnehapene e buulucticnele ijuc ewec.

4. Jesu e kij talaocte wahawec. Anutu sâqocne bacnehuc jukicnele kijsâko fualâ fowec. Eme Judajic jaye kij i talaocte zoajne zoajne mitiufujko qowi hezulikec ejumbiej. Eme qowisocte wemocko talazac. Jaye kijte nikcjopame qâoma enzipijte Mosezi jazame ijuc ehuc jumbij. Â nâyâc zila kij batalanajte zika giesâko bajumbenej. Elâ batalabipiehuc qâijnembej. Eme kij-sâkôhâcne i mozi moc batalazac? Ijiczi kijhec efâlekicne. Ilec Anutu e yiczi kijte hâhâmole mume muzac moc ejahacne kijte â moc ejahacne kijte, ijuc hâmoku hâmofâlenzapej. Â moczi kijtâmilic juhuc gâcne jaye kijte hâhâmo i mi fowec. Eme Anutu e kij bazuocte bolejbiaj mocjaha bajuwec, motecticnehâcne. Wiac gâcne sasawa ilec maname wawahane ewec â motecticnele maname fulisâko ewec. Eme waha kijñajecte hâmoocne mucnewec.

5. Satayzi hafecnâpowec. Nâyâc mâtçjaha kosa juhapene hafecbapa jaye luc bahuc hafecnâpo jumbiej. Eme Satay eki ijucjaha kosa juhapene hafecnâpowec, i sahaczi hâhâmole mâtne, qâqâtâczi hâhâmole ijuc enâle-wec. Eme mâtçjaha bolej lâepene lame qejqej bâtikienâle jumbiej. Eme lunâjeczi ijucjaha bolejsâkoticne lâeme wahame lâsinâjeczi hafecqejej bâlisiewec. Nâyâc mâtçjaha qejqej i opâzi hemâtejke jumbenej. Â Satayzi qejqejnâjec bajuwec i opâzi mâtne, Jesule soczi heme mâtçkewec. Eme ilec qâqâtâcnâjec mi hâmoocmu. Mât-

muzac sipilickefâlenzapej.

6. Jesule soczi kitâcnâpome sambâŋte bije embej. Mâlâcjaha hâlâcte bije embej. Sataj e gie bame ele haemâlej fuafâlewec. Eme ȳiczi hâlâcko jukicne. Hâmolâ huhu hâlâc ila mânne, sahachezzi juju hâlâc ila jujumbenej. Haemâlejnâjeczzi hâlâc eme dâpâcko juhuc wiac mamakâcne mâletec ejumbenej â sisipilic ehuc nânâc ejumbenej. Hâlâcko kâpâcwâlu bâcnâpokicnele lalac wawalec wemocko enzapej. Âgofâcnâjec honecjopapene lâsi efâlepie hâhâwic babac efâlemben. Eme Jesutâmilic muzac ijug julaku sipilickenzapej. Jesule soczi kitâcnâpowecte ine hâlâc alictac ehame sambâŋte sâsâcne wiac keczijuc fuawec: Wama, tatamac, bubiaj zeli, jauj, miclelej, âago â jujusanaj. Jesu e maŋjaugticne mo ijugne, ilec sâqocnebapa nâjâcnele elâ sambâŋ qikijnelâ mâlejko wahalâ sahacticne qaisockewec. Â mamacnâjeczzi nâjâcnele busâqoc mo ijugne bajuhuc motecticne qikijnenâlewec. Eme damej zîjuczia moczi Jesu lâpeckesanajkeme e ijug me ijug ecnehuc bâbâpiaŋkene wiac moc mi fokac. Wiac mocjaha fowec, i Anutuzi eme talawec. Eme sambâŋte bije ekicnezi wenijuc mocwâc hâlâcte bije enajmu?

7. Jesu e sâc moc jume lâsi ecnembij. E tiŋnezi hehesic jaŋele ȳondejko juwec. Ehuc hehesicjejicte â kiŋjejicte jazame dâŋticne bâutuckembij. Eki wiac epie baficjopahuc muteŋjopame muzac âgo ecnenzapij. Â sahackopecsawa dopecjopame muzac ilecwâc manapie sâc-kezac. Kiŋte â maŋbâbâlisiele jazame ine aalic manacnembij. Jaŋe fuŋnejejic sâcne mi manambij. Ehuc hehesic â kiŋhec jueŋopenej mi mumbij. Jaŋe bâzi likepene kiŋ talaekac ijug mumbij. Eme jaŋacnele tiŋne muhuc Jesule hehesic mumbij. Â jaŋacnele sanajne muhuc Jesule dodecne mumbij. Eku qambij. Eme Jesu e Judaŋic jaŋele kiŋtesawa mi hâmowec. Mâlejne mâlejne ȳic mâtâc jumbij â zi juŋopenej â juku junzoŋgopien kiŋnâjecte elâ hâmowec.

8. Jesuzi nâjâcnele elâ hâmowecte lunâjec ewec. Eme ilec wiac sasawa ele elâ ezo. Ele elâ biapkezo, ele elâ sambâŋko fezo. Nâjâc ine fuŋne manasifuc-

keeđgopenej. Ehuc miti mamana â binaj bapa â nunumu â mitigie bapa ilec elâ sambâjko fezo, ijuc mueđgopenej. Nâjâc manapene wiac izi sambâjte fuli eekac. I mutudâj. Jesule soczi kitâcnâpowec, izi fulinâjec ewec. Ijic moczi nombâjko hume oczi âeckeme fohame âgoticnezi la fâleme wefume oc unuckecnelâ haeo bala jauj bacne- me biajkeocmu. Eme jic e biajkelâ âgoticne bubiajte wiac ecneme wemocko zijuç muzo: Fuline ijuc lâcneme nombâjkonec fâleme wefuwec. Wiac i zâhec nombâjkonec wefulâ ekicne. Eme nâjâc ijuejaha mitio wiac piticne eengopenej i Jesuzi bâpiajnâpowecte. Mâc muzac sâqolelâ fonzapej. Ilec Jesule mocjaha muzo. E manasiđkehuc juzo â e manasiđkehuc hâmozo. E behelâ sâqolelâ sipi- lickezo.

9. Jesuzi hâlâcko huwec. I Satajte hâlâc mâcne. Illa hulâ wemo ezac? Sataj â kikefujfâcticne miti manalâ maj bâbâlisie mi fokac. Mâlâcjaha miti mi fuahame jic qâpuc hâmopie Anutuzi hae mocko lâecjopame mitile wojec jujumbiej. Zochâlâc â sambâj yondenjekicko lâec- jopawec. Eme jađelaohâcne Jesuzi huwec. Sahacticne zâ- jelujko foha qâqâtâcticnezi lawec. Jaje sahactâmilic, ilec jađelao sahactâmilic lame sâckewec. Lalâ kijjejicte hâ- mome miti fuawec, ilec bije jazawec. Jaje manalâ wo- sâepie Anutuzi bâtâc bacjopaocte ijuc ejalewec. Nâjâc- nao miti fuawec fokac. Ilec hâmopene moczi mocwâc mi nâzâocmu. Ijic gâcne miti qikiđnelâ zijuç mueđgopiej: Josananezi manalâ sambâjko fewecte sepemu. Me, gâc- nezi hâlâcko hulâ yosajejic basawiacocepie?

10. Jesu e fahalelâ sahacne bacbâticic ewec. E fahaleocte sahacticne zâjelujko fowec i mocwâc lowec. Ilec yokac jaje la qânjqâjticne basambij. Â ejahacwâc biliqlâfu jowatume honetalambij. Elâ mâc mi lowec. E bâtikieme fuj moc ewec. Mâlâcjaha sahacticne nâjâcne sahac injune fowec, yemâcne, hohonene, zâichec. Ilec tâtâc juhame honefâlembij â Judajic jaje qapie hâmo- wec. Â zâjelujkonec wefulâ juwec ine afecne, mi hohonene, zâictâmilic, hâhâmotâmilic. Fuazo mulâ fuawec, sipua ezo mulâ ewec. Sahacfânâj ezo mulâ ewec â soj-

soŋko ficomajko fezo mulâ fewec. Sahacticne bâtikieme sambâŋhawali ewec. Elâ tatamacne ine bâsôŋkewec. Ihec fuajaleme muzac hâwicjopame wisenzapiŋ. Illec jaye hone-pie ŋic omâne hawali ewec. Eme hawaliticne bâtikielâ mâtâc juwečsâc eme honetalambij. Wofuj e wiac sasawa ilec micne banâlewec. Eme fahalelâ fuŋ moc juwec ijucjaha micne banâlewec. Nâŋâc zi mitio juhuc ele hawali enajmu eme juku fahalepene ijucjaha sahacnâŋec bâtikienâleme fuŋ moc elâ junzongopenej.

11. Jesu e fahalelâ izia mi sambâŋko fewec.

Motecfâcne jaŋelao gie piticne fowec i batalaocte juwec. Jaje biŋeticne mupie haŋ baocte mukicne. Eme fahalelâ mi fuajaleme muzac jaye fuŋneticne sâcne mi mamanta-la mât hâmowec ilec dâŋ ŋic jazapie jaye manapie miti-ŋic gâcne miczi miti muku hâmombij sâc ijaha ezac. Elâ i wiac fulune alicne, muhuc motec jaŋele dâŋ qikipnenza-pij. [Eme ilechâcne Wofujzi fuasipuac ejalehuc juwec. Elâ fufuasawa mi fuajalewec. Iŋuc ejaleme bawebulec bâfu-anzipijte fuajalelâ dâŋ â miti jazawec, nânâ jaleme nâmbij â jaye e lâcnepiewâc nâwec. Lâfuticne jowatuwec. Elâ ŋafeosawa mâtne, zoŋko mâmâc fuajaleme honembij. Ehuc fuŋneticne honemanac ejâmbâŋkelâ zâhec biŋeticne qicwâŋzâŋnelâ mâleŋsâc mupie haŋ bawec. Hâmolâ qâlelâfafahale dâŋ i fulisâko. Ijiczi hâmolâ fofo i ewalehuc jukic-nesanaŋ. Wofuj ejahac ŋicpokac jahecâmoc bâqâlecjopame fahalembij. Elâ jaye fahalelâ mâtâc jumbij iŋuc juku mocwâc hâmombij. Nâŋâcwâc gâcne jaŋele zîŋuc mueŋ-gopenej: Hâmoqâlec embij. Elâ i mât dâŋnâŋecko mu-pene iŋuc eekac. Moc e dâŋ qiliqtâmilic fome hâmokac mueŋgopenej. Qâlembij jaye mi hâmojâmbâŋkembij, manjeŋic qâlicne fowec. Hâmolâ qâlelâfafahale i Jesuzi buc ewec. Ehuc nâŋâc micne banâlewec.

12. Jesu e sambâŋko felâ mocwâc tâpililune ewec jukac.

Motecfâcticne jaŋelao gieticne batalalâ fewec. Jambujjopalâ mâtocjopalâ honehapie fewec. Behecnâpolâ fefe i mâtne, mât tâtâcko fufuazi alictac ewec. Ilechâcne motecfâcne mâtocjopawec. Fewec dameŋ ila soŋsoŋko jujuticne mocwâc maickewec. Elâ isawa mâtne,

jujufâleticne i mâmâc maickewec. Ilec zijuç muwec: No zoajne zoapne yojehec juhapé mâlejte damej talazokac. Nâjâc Wofujte keczijuc mi munzepenej: E zolicko faic sambâjko jukac. E mâlej â sambâj mâmâc sâckelâ juocte fewec. Felâ tâpiliticne â tatamacticne mocwâc lofâlelâ mamacticnehec sâc mocjaha ewec. Mâlejko wahalâ yic nânâcnehec sâc mocjaha elâ juku hâmowec. Ehuc mamacticnele wahamienao juhuc ele kijajmotec ewec. Sambâjko felâ ine mocwâc tâpililune ewec. Ilec zijuç mukicne: Anutu tâpililune fâlenao yekac. I yejeo yemanahuc jujule mi mukicne. E tâpililunezi mi yemanaekac â yeefoc mi eekac. E felâ Wofujgieticne mocwâc fujkewec mamacticnehec baekopilec ilec mukicne. Eme nânâc ijucjaha fehuc gie munâlewec i e manasiykehuc banzepenej.

13. Juku lisie wahazokac. Sojsojko julakuhamê mâlejte damej talazokac. Eme damej maickeme mocwâc tâtâc fuazokac. Mâlác fuawec ijuc mâcne tâpili â tatamac-sâkohec â ajelofâcne jahejehec fuame mâlejne mâlejne yic kiowâwâsic enzongopenej. I miti nâzâocte mâcne, bâtâc bacnâpocte wahazokac. Hâlâcte bije ekicne jahe hâlâcko solecjopame hunijmu â sambâjte bije ekicne jahe locjopame ehec junijmu. Adajzi hâmome hâmowalehuc jumbij-sanaj jajemecne â qâlicne junzongopiej jajemecne mâmâc bâtâc bacnâpoocmu. Ehame mâlej siloweocmu. Damej mi mufuanâlewecte lambenâjec qazepene zaha mayqâlijaha junzepenej.

* * *

13) Manasiy়দায় 3.

No Tilimâlo manasiykekopac.

1. Tilimâlo e Jesuzi yic bawec ilec soyag.

Wofuj Jesu sambâjko felâ Mâlo soleme wahawec. Jesu mâlejko wawahatâmilic muzac Mâlo ewâc mi wahazac. Wemocko wahazac? Kijzi akasâko ewec. Eme Jesuzi nânâcnele hâmome kij alictac eme Mâlole hata fuawec. Elâ isawa mâcne. Jesu e mi ti ukiene bâfuawec. Eme i Mâlozi mayjsâc salahuc basaweocte wahawec. Wiac moc ilec

ukicne mâc fome mi sâckecocmu. I giene bahuc salazo. Eme Mâlo e ijucjaha eekac. Wahahuc izia. Judajic jaapelao giesâko hesalac ewec. Ijuc ewalehuc juku nâjâcnao gieticne fuŋkewecwâc. Gie bahucwâc soŋajkeekac. Elâ gie i Jesule bije salaekac, ejahacne mâcne.

2. Zâjeticne hawaliticnenele mâcne gieticnele mukicne. Mâlácjaha Anutuzi Adaj bâfualâ mâloticne magnao ficneme hume qâlewec. Eme Adaj e Anutu lâpeckeme mâlo e hâmowec. Hâmome Adaj e maj hâmocne ewec. Eme qâlicfâcticne sâc ijaha efâlembej. Sahackopec mâlo omane i fonâleha nakafe heengopenej. Eme i ninijkeme sahacnâjec hâmoekac, ijucjaha qâqâtâcnâjeczi sambâjkonc Mâlotâmilic elâ hâmoekac. Ijic moc qâqâtâcticne hâmome sahackopec wiac ilecsawa manasuhuc juocmu à wiac moczi qâqâtâcticne bâsâqolezacte manabâc mi eocmu. Eme ijucnezi sipilickeocmu. Eme Mâlo eki ine magnâjec bâqâleekac. Eki magnâjecko hume qâqâtâcnâjec qâleocmu. Qâleme fuŋnenâjec mananajmu.

3. Mâlo e biaŋkenajte à sanajkenajte giene baekac. Eki magnâjec bâqâlelâ mi behecnâpoekac. E biaŋkenajte zuhuckelâ wiac enâleekac. Ijiczi mâc mi biaŋkezo. Fuŋne manalâ sâqocnele busâqoc à tatakir bâfualâ biaŋkezo. Ilec Mâlo e maŋupicnâjec hebatanij eekac. Magnâjec opâ ijucne. Lumi fisihuc qânâ fofackeme mi honezo. Zoaŋ qame ine lumi fâlewahame qânâ kâcqene fuaocmu. Eme opâ pitiwame qânâ piticne mâmâc fuafâleocmu. Mâlozi magnâjecko gie bame ijucjaha qanaj qânâsâko fuaocmu, zâjene: Žika, fiuc, sasekte sâsâqole, lâŋgegne, sindaj elâ gâcne. Wiac ilec fuŋne Mâlozi bataniŋkeine qic tuene jaje sâcne biaŋkepo muhuc Mâlo sole-ŋgopiej. Eme mi bibiaŋkehâmo juku maŋpulij eeŋgopiej. Alicne, Mâlo e manacnehapene qânâ piticnewâc fuafâleocte gieticne bazejec. Ehuc hehesicnâjec à bahacnâjec à siocnâjec à sasecnâjec à qâomanâjec ilec fuŋne nâzâñâwotue ezejec. Eme i behelâ magnâjec bâlisiepene Mâlozi bâpiaŋkehâmozejec. Ijic moczi huçsâko foħuc juku wemocko biac biaŋkelâ sanajkeocmu? Nâjâc huc afecne mi bac-

nâpowec. Eme wemocte miti sahacnesawa manapâlâckelâ no qiqic qalâ sanajkepole Mâlozi jowaqataj mocwâc mi enâlezejec muhuc kosa epene zâhec qâqâtâcnâjec mocwâc hucsâko baekac. Mâlo e qâqâtâcnâjec damejsâc nânâ gumeqij ecneme qiqic qalâ sanajkeocmu. Nâjâc qiene. (Lie jaye wemocko bâluŋ sokasanaŋ enijmu? Nâjâc ilec manasuhuc Mâlo gâc mi hecnenzepenej. Eki behecnâpome mocwâc gegecdodoc elâ hofâzi luanzipeŋte. Mâlole gie nâjâcnao tatalanehec mi eekac. Ilec hefâlehuc aimuŋ ecnepene gie banâlehuc juhame biaŋkelahuc â sanajkelahuc junzepenej.

4. Mâlohec juhuc wiac epene biaŋkeocmu.

Mâlozi maŋnâŋecko juhuc gie bame fuŋne sojsoŋko mi foocmu. I mitile enâleme afeckelâ mananac enajmu. Miti giele ijucjaha aŋacnâpoocmu. Eme mitikiŋajte fuanajmu â qâpuc mâleŋko lambij juŋgopieŋ damejsâc la honecjopalâ dopecjopanajmu. Elâ nunumu bucko â tutumajko numunajte ijucjaha Mâlozi baafecnâpome tatakictâmilic enajmu. Haemâlej mocko miti haj bame manalâ bubiaŋ enajmu. Mocko miti sisipilic fuame busâqoc mananajmu. Nâjâcne majko bahac fuame biac hâwicnâpome mufuanajmu. Wiac ijuc fuame muzo: Mâlozi gie bame fâline fuakachâcne. Â qacqâtikic wiac fuame ine muzo: Mâlotâmilic juŋgopenej. Mitile qâoma, nunumule tatakic, mitikiŋaj qiqikij, bahac fuame hehesoj, mitile ima fuame nifepupuc ee, lâŋgeŋne â maj bâbâlisietâmilic juju ine Satajte mâsi sasawa. I biaŋkenajte mâcne sisipilickenajte wiachâcne.

5. Mâlo e docko bâniñipelâ wahawec.

Doc i Wofuj Jesuzi lâewec, zâjene miti. Eme motecfâcne jaye miti â nunumuhec juhapië jaŋelao wahawec. Kâcqenefâcnâjec jaŋelao ijucjaha doc fuame baafecjopame wiac laŋqane behembij. Eme nâjâc doc i mi hetâcnenzepenej. Mitile qâomaehuc nunumu hetalanajmu, uupicte â ŋafeo gaebinaj mi ehuc bozesâc folanajmu, ine Mâlole doc hetâcnenajmu. Eme Mâlotâmilic elâ mocwâc qâŋqâŋ elâ fonajmu. Me Mâlâle ŋegeo hatapitic ʒipene iwâc biac wi-seocmu. Nâjâc miti haj baocte â feoche enâleme doc so-

ŋajkehuc Mâlo damejsâc hefâlenzepenej.

6. Mesiale kikefujfâc bâtumajnâpome tili moc elâ juŋgopenej. Sataj e zikalune, ilec ŋic âkefâucnâpome lâlâsi eeŋgopenej. Mâlo eki ine wamalune ilec ŋic bâtumajnâpome gulu mocjaha eeŋgopenej. Nâŋâc ine ufuŋ mocjaha elâ manapene talaekac. Eme ilec ufujsâc aka lâeŋgopenej. Elâ isawa mâcne. Ufuŋ izihawâc lâlâwiŋ jueŋgopenej. Ehuc ŋic gâcne nâŋâc miti jazapene manambij jaŋele manapene wawahane eekac. Nâŋâcnele ŋicbombôŋ muhuc jaŋele kipaŋqaqafâcnâŋec mueŋgopenej. Iŋuc ehuc Mâlole mâsi sipilickepene lâlâwiŋ â bâtâc fuakac. Mâlo eki ine ufujsâc â mâlejsâc gulu mocjaha elâ junajte giene baekac. Illec nâŋâc ufuŋ motec ŋiczi miti boc sipilickepie ziŋuc mi munzepenej: Jaŋe moc â nâŋâc moc. Alicne, i baficjopazo â ujsawaj ejalezo. Me nâŋâc bahac moc me gie moc bâipielâ ufuŋ mockonec kuku qajalenajte manabâc mi enzepenej. Gulu mocjaha elâ ââgo ehuc dodopec ezo â jaŋi babac ezo â sojaŋ babac ezo. Ehuc tili moc elâ juzo. Ââkelâwiŋ ee, doc babac ee, sahacko lâlâec ee, aalicko bâbâsâqolec ee i Mâlole mâsi mâcne.

Mâlozi bâtumajnâpoekac ine ejahacne kikefujfâc enajte mâcne, e bâtulecnâpolâ Jesulao lâecnâpoekac. Mâlo e Jesu mi âkehockeocmu. Jesu e nâŋâcnele elâ hâmowecte lunâŋec ewec jukac. Illec Mâlozi ele kikefujfâc enajte hefâlcenâpoekac. Wofujnâŋec mocjahale ŋiczi iŋucjaha mocjaha enzepenej. I sambâŋko felâ junajte Mâlozi iŋuc enâleekac. Sambâŋko bâtac â kisâ mi fokac. Illa felâ mât ââgojâmbâŋ elâ mocjaha juzo. Illa fepene Wofujzi miti bâbâni manambej â zâhec mananjgopieŋ â juku mananzojgopieŋ mi bâtâc bacnâpolâ gulune gulune lâecnâpoocmu. Me ufujsâcwač mi lâecnâpoocmu. Lâlâsi â bâtâcko juju i hâlâcko fokac.

7. Sâqocne bâbâtâmile fokac. Izi qizecne. Sâqocne tâmilehame ine Mâlozi zuhuckelâ wiac gâcne bâfuaocmu. Majnâŋec qaqackeme majwama fuame Mâlozi sâcne bâtumajnâpome gulu mocjaha elâ junajmu. Elâ juku sâcne hâmockonec fahalelâ jujusanaŋ junajmu. Illec

yiczi sâqocne qâŋkelâ juju â sâqocne hesoŋkelâ sasakale â sâqolelâ maj mi bâbâlisie, wiac i behençepenej. Sâqocne fonâlechame gulu mocjaha mi ezo â Jesule kikefui mi ezo â jujusanaj mi juzo.

Nâjâc Jesulao sâcne mi qohotaengopenejte maŋjahec boc eeŋgopenej. Miti bajupemu me mâcne, mitigatione baŋpemu me bâsifuckepemu, Jesuhec juku hâmopemu me alicne? Kecijuc mupene nâjâcnao maŋjahecsâko fokac. Malâcjaha mitigatione jumbij jaye ijuc mi embij. Jaye Jesuzi sâqocne bâtâmilejaleme biaŋkelâ Mâlohec juhuc jujujejictie me miti babajujejictie me qâqâtâcjejictie boc mi maŋbahacjopawec. Â nâjâc ine jupe sâqolepe â miti bajupe sipi-likkepe ehuc jueŋgopenejzi Wofuj onzonyaha beheejgopenej â Mâlo qeqfâfâcjhahâ jâpeengopenej â qâqâtâcnâjec maŋbahacfâfâsâc qaisockeeŋgopenej. Wemocte Jesuzi sâqocne bâtâmilénâleme izi maŋnâjec mocwâc bâgâpâleeŋgopenej, wemocte Mâlozi Jesulao lâecnâpome mâc aluckelâ mocwâc lâpeckeengopenej? Nâjâc becluc ijucne. E kâteonec haeo fisilâ nânâ nâpâlâckelâwâc huckac. Sâqocne bâbâtâmile fokac i sâqolehuc junajte mâcne, biaŋkenajte fokac.

8. Hâmockonecfafahalec. Mâlo e wiac sasawa biaŋkefâleocte gie baekac. Eme juku hâmockonec bâqâlecnâpome gieticne talaocmu. Wofuj e maŋnâjecsawa biaŋkeoctxe mi muekac, e sahaenâjec mâmâc biaŋkeoctxe muekac. Damej zijučzia sahaenâjec huezâichec â dodocne foekac. Juku hâmopene mâlejko lulâ zaŋkeocmu. Eme tâpililunezi juku mocwâc bâqâlelâ bâpiaŋkeocmu. Eme sahaczi qâqâtâchec sâc mocjaha elâ junicmu. Damej zijučzia sahac qâqâtâc sâctili eekopilec. Sahaczi yemâcne, qâqâtâczi afecne. Sahaczi hohonene, qâqâtâczi mi hohnene. Sahaczi huchâmochec, qâqâtâczi huchâmoctâmilic. Sahac qazo, qâqâtâc mi qazo. Â juku ine sahac â qâqâtâc sâckoa enicmu. Damej zijučzia sahaczi qâqâtâchte fuŋne mi bataniŋkeekac. Illec wemocko yic moc sahachawaline biaŋne honelâ zijuč muzo: Qâqâtâcticne ijucjaha biaŋne. Mâcne, yic gâcne sahachawalijejic biaŋne â qâqâtâcjejic sâqocne â gâcne jaye qâqâtâcjejic biaŋne â sahachawali-

jejic sâqocne. Juku ine sahac â qâqâtâc hawalijekic mocjaha eocmu. Eme moc e Jesule juku biajkwewcsâc tata-machec juocmu â moc e sâqolewecsâc mamakâchawali eocmu. Jesule njcfâc jaye sambâjhawali enijmu â Satajte njcfâc jaye hâlâchawali enijmu. Biajkembij jaye sahachawali jejic ajacne eocmu â sipilickembij jaye sahachawali jejic hâhâwicne eocmu. Ilec jukufafahale damejko honhec elâ fujne mamanac enajmu. Mâlejko njc moc galahec juhuc wemocko hesojkelâ mic baocmu. Fafahale damejko ine moc e qâqâtâcticne galahec ewecko sahacticne ijucjaha galahec eocmu. Moc e qâqâtâcticne bulec me sasechec ewecko sahacticne hawali ijaha eocmu. Eme damej ila hehesojzi alictac eocmu.

9. Jujusanayte dâj. Wofuj Jesuzi nâjâcnele wiac ewec â Mâlozi gie baekac i njiczi biajkelâ jujusanaj junajte. Anutu e mâtâcjaha Adaj bâfualâ jujusanaj juoche muwec. Eme Adaj eki lauticne â jujulune lâpeckeme hâmoc fuawec â hâmoc susucne huczâic fuawec. Eme izi fohuc juoche Anutuzi mi muekac. E njiczi fafahale damejko biajkehâmolâ jujusanaj junajte muekac. Mâlejko jujusanaj mi fuaocmu. Wemocko sâqocne alictac eme fuaocmu. Ilec jujusanaj i sambâjko felâ julazihuc juzo. Zila mâlejko wiac sasawa tatalancehec, sambâjko ine tatalance-tâmilic. Ajac â zeli â wama â bubiaj i fohuc juocmusanaj. Sambâjko wiac moc gâleckezaç me sipilickesâqolec mi eocmu. Illa wiac sasawa biajnâha fohuc juocmu â njiczi ijucjaha tofatâmilic juhâmohuc juzo.

Elâ jujusanajsawa mi fokac, sisipilicsanaj i mâmâc fokac. Jujusanaj â jujuajac i jujulunele haeosawa fokac. Eme moc e mâlejko jujulune lâpeckesanaçkeocmu e hâmolâ wemocko maickeocmu. Mâtâc Adaj â qâlicfâcne Anutule mäsi sipilickepie motecticnezi wahalâ bâpiajke-wec. Eme ele mâtijahawâc sipilickepene fainao bâbâpiajke i mi fokac. I sipilickezo mocjaha. Eme sisipilic haeo wiac fokac, i ijucjaha tatalance-tâmilic. Illa zâic â busâqoc a hâhâwic â dapâc fohuc juocsanaj. Zila mâlejko njc gâcne huczâic me buzâic wiac boc ejaleme muejgopiej; Hâmolâ biajnuoc. Hâlâcko wemocko ijuc muzo. Jaje alictac enij-

te ejaleocmu elâ eipienijmu. Illec nâjâc ujdâj manalâ Mâlo mi qaisockençepenej. Eme eki nâjâcnao gieticne bahuc juha jujusanajko fisinçepenej.

* * *

14) Nunumule dâj.

1. Nunumu i qâqâtâcte nakafe. Sahaczi qâlicne juhuc nakafe heejgopenej. Hâmolâ ine nakafetâmilic foz. Qâqâtâcte fujnne ijaha fokac. Illec njc moc nunumutâmilic juhuc fujnne zîjuc manazejec: Qâqâtâcnane hâmocne fokac. Â moc e lijkhoa numuocmu e ine qâqâtâcnane huc bakac muzejec. Sahaczi nakafe gâbâ heejgopenej, ijuc jaha majzi nakafe gâbâ hezo, gâbâ numuzo. Ijuc ehuc Jesule majfujko sâcne juzo. Moc e zoajne zoajne numuhuc juocmuzi wemocko Jesu onzonjaha lâpeckeocmu, me wemocko miti majbahacfâfâsâc beheocmu? Nunumutâmilic juku ine jâmbomâc sâqocne hâhâwictâmilic bazo. Hae gâcnao wiac boc sifuckeekac, i njc jokac jaye nunumu behefâlembijte ijuc fuaekac. Â njc gâcne damejsâc hehesic juejgopiej, jaye ijuc jaha nunumutâmilic juhapie qâqâtâcjejec hâmocne ewecte jupie sâqoleekac. Wofuj Jesu e mâlejko juhuc keczijuc muhuc nunumu mi hetalawec: No sambâjkonc. Alicne, e mamacticne gâbâ numucne jujec. Eme mâlejkonc njc hehesiczi nunumule qâoma epene wenijuc eocmu?

2. Nunumu i lili. Ila sambâjko fezo. Felâ tâpili â miti â tatamac â jaup lozo. Elâ mitihec elâ sanajkelâ juzo. Lili i behelâ dodoxne, tacqalalacne, majmutuc elâ juzo. Lilio fec wahac ehuc afeckeze. Lili qikijnelâ yemâckeze. Lilio damejsâc fec wahac ehuc juku hâmolâwâc sâcne sambâjko fezo. Lili qikijnehuc juku sambâjko fezole bititiezo.

3. Majkopec â sahackopec wiacte numuzo. Huczâicko baficnâpoocete, damej bâzolanâleoocete, nânâ jambuñkenâleme fuaocete, yezicnâpoocete, nalumotecte, yokaute â wiac gâcnele i numucnezo sasawa. Elâ majkopec wiacte nunumu izi qizecne ezejec. I biaykenajte â eesâicko sanajkenajte â miti â Mâlohec enajte numucnezo.

Mitizi ɻondejnâjecko fuahâmooc te â qâpuc mâlejko haj baoc te numuzo. Elâ wiacfâcnâjec â haefâcnâjec â nalumotecfâcnâjec â sojaj babafic qaqazufâcnâjec â mitikijaj lakinne â opâluac â qâlej ɻicjokac â qâpuc â qâsoliekicne â hûchec jaqe le mâmâc sasawa numuhuc juzo. Nunumugie wemo afecne fokac. Elâ nunumusawa mâtne, mumutej i Wofujnâjecwâc mutejkehuc junzepenej. Sesicnâpohuc wiac wemo afecne enâlewalehuc juekac.

4. Nunumu hehesic. Ijic tucne nunumule manapie qangetinac eekac. Eme mâtâcjaha wiac biajkeocte â sâqoleocte ilec qanget bajumbejte ɻic gâcne jaqe wiac biajkeoctesawa mâtne, wiac sâqoleocte â ɻiczi hâmosipilic enijte ilec mâmâc numuejgopiej. Nunumu hehesiczi ine tiŋnelune elao mi feekac, i sâqocnelune elao huekac. Eme eki nunumu hehesic muocmu ɻic elao hâcne fisilâ majbâsifuc ecneocmu.

* * *

Nunumusâko.

15) Sambâj mamaenâjec.

1. Wofuj e mamaenâjec. Anutu e bâbâfuanâjec â lunâjec. Mâtâcjaha mâlejko wiac lâefâlewec i ejahacnele mâtne, nâjâcnele lâewec. Elâ ekihâcne ɻezicnâpoha juejgopenej. Itâmilic muzac huc mimicne moczi me homeljzi mâtâcjaha omaecnâpozac. Elâ isawa mâtne. Nâjâc e behelâ sâqolehuc juhapene mi qikijnâpowec. I biajkenajte motecticne lâeme wahawec. Mamaenâjehâcne jukacte nâjâcnele majne boc domawecte ijuc ewec. Elâ gâgâpâc nâjâe ele nikecnâpome dapâcmajko hufâlepene nâjâcnelelewâc bune sâqoleme biajkenajte miti lâenâlewec. E mamacoenâjec mâtne, e mamafujfujnâjec jukacte ijuc enâleekac. Mâlejsâc ɻic mamacsâkonâjec jukachâcne.

2. Nâjâc nalumotecfâcticne. I manasuhuc sambâj mamaenâjec manasijkehuc junzepenej. Ehuc qâmâtâc me qâoma mi ecnenzepenej. Nalumotec jaqe wiac i me i ejaleme nejgocomamacfâcjejic jazaejgopiej, ijucjaha

nâjâc sambâj mamacnâjec dâj âzâcnefâlenzepenej. Mâlej mamacfâcnâjec jajelao wiac mocte mupene moc i nâleejgopiej, moc i basaejgopiej, moc i bafienâpohuc yezinâpoejgopiej, moc i eipieejgopiej. Sambâj mamacnâjeczi ine tâpililune jukacte wiac mi basaekac â mi bititieekac â wiac mi bâipieekac. Ele enâleha junajte Jesuzi wahalâ zîjuc nâzâwec: Anutu e lâsiyenic mâcne, e mamacnejic. Eme ilec mamacnâjec nunumu â mumutej â dajge ecnezepenej. E jaijko wiac mi nâleekac. Lâsinâjeczi jâmbo-mac sulucnâpohuc wiacticne nâleekac. Â sambâj mamacnâjeczi ine e manasiykehuc âzâcnefene wiac nâleoocmu. E jaijko mi bâpiajnâpoekac â jaijko mi laucnâpoekac â jaijko mi sambâjko lâecnâpoekac. Ilec nâjâc gâbâ numuc-nehuc junzepenej.

* * *

16) Gole zâje tili fozejec.

1. Qanaj Anutule mulâ zâhec nâje nâjâcnele muzo. Fugne ijuq mananaqte Wofuj Jesuzi nunumusâko keczijuc muhuc bilickenâlewec: Gole zâje tili fozejec. Gole miti walezejec. Gole mic lejkenzepenej. Eme zâhec ine nânânjecte â kijñânjecte â eesâicnânjecte â sâqocnenânjecte numuejgopenej. Anutu e kâcqene, lusâkonâjec â nâjâc piticne, ilec ele qanaq mulâ zâhec nâjâcnele mupene sâckeocmu. Elâ ilecsawa mâcne. Sambâjkonec wiac ilec fâline nâjâcnao fuame sâcne biajkelâ junajmu. Izi hobetejne. I mi fuame Anutuzi wemocko nâjâcnaopec wiac sâcne enâleoocmu. Zâjeticne yondejnâjecko tili mi foocmu â mititicne sâcne mi fuaoocmu â micticne mi lejkenajmu eme wemocko Anutuzi kijñâjec beheocmu â wemocko eesâicko yezinâpoocmu â wemocko sâqocnaonc batalacnâpoocmu. Ilechâcne Wofuj Jesuzi nunumule fujne qazunâlewec sâc ijaha numunzepenej, ejahacne wiacte qanaq mulâ zâhec nâjâcnele munzepenej.

2. Wofujte zâje miczi kosa mupene â juju kosa jupene sâqoleocmu. Dâj kosa muhuc Wofujte zâje momu, zolajko â bulecko momu, lune mi manasiykehuc momu i bâbâsifuc sasawa. Ijic moczi ijuq eocmu ele zijuq

muzo: E lunele maname wawahane eekac. Eme moc e maname ijuc eme wemocko miti sâcne bajuocmu? Nâjâc ine lune alaj bacnehuc zâjeticne lumehuc munzepenej. Elâ kosa jupenewâc Wofunjte zâjebije sâqoleocmu. Nâjâc miti sahaczisawa bajuhuc hehesic jupene ilec fâline nâjâcnao mi fuaocmu. Eme hae hata sâsâqole, qicfic â mitific lelepile, bozeo fofo, miclelentâmilic juju, sasec â kisa bâbâfua ijuc fuame qic qâpuc jaje honelâ mitile manapie fâlitâmilic eme Wofunjte zâjebije sâqoleocmu. Â kosa jupene qajqaj gâcnezi honecnâpopie sâqoleme qaqažu zijuç jazanijmu: Gâgâpâc mutucne wemocte miti qazu-jaleengopiej? Eme mitizi gâgâpâc mi bâbâpiajnâponetinac eocmu. Eme ijucjaha Wofunjte zâjebije sâqoleocmu â ijuc ehuc Wofunjte mimiqaqe ecnenajmu. Nâjâc ine tijne juhuc miti fâline bâfuapene Wofunjte zâjebije biañkeme ilec mumuteñsâko fuazejec.

* * *

17) Gole sambâj miti fuafâlezejec.

1. Miti nâjâcnao fuahâmozejec. Miti i nâjâcnao fuawec. Qâpuçsâko juhuc Wofunjte mititicnele mi wâsickeha-pene ko qâoma mi ecnenzepenej, kecziyuc muhuc: Miti nâjâcnao fuawec, ilec wemocte sambâj miti fuaocte numuzo? Alicne, miti mi fuahâmowec. Mañnâpecko miti boc mi fokac. Ijondeñnâjecko bocjahazi miti hetalalâ sipilic-keenjopiej. Nalumotecfâcnâjec jajewâc mitihec enzepiej. Ilec mitizi nâjâcnao fuahâmocte numuzo. Miti opâ fifi-sine ijuene, ilec zâje tikio fokac. Eme tikionechâcne opâ wahahuc fohame opâ mi zickeocmu. Mitile fuñne ijaha fokac. Ilec zâje sambâjko fokac. Eme ilec nec wahahuc fozejec. Qâtâcneme miti nâjâcnao alictac eocmu.

2. Miti haj bazejec. Nâjâcnao fuahâmolâ sâcne haj baocmu. Â nâjâcnao pitiwalâ wemocko qâpuc ja-lao fuaocmu. Elâ qâpuc mâleñko mât mi fuaocmu. Mâlozi qic baafecjopame la giene bapie haj baocmu. Â nejjoc-nezi mitikipaj lakiñe nunumuzi dopecjopapene â japele monej mafa bâfuapene miti haj baocmu. Nâjâcne mât-

lejko qâpuc bocjaha julaengopieñ. Eme jaŋelao miti lamebiaŋkenijte miti aimuŋ bajuhuc numuzo â giene bazo.

* * *

18) Sambâjko gole miclelej fokac, iŋuc-jaha mâleyko nâŋelao fuazejec.

1. Sambâjko miclelejte ajac fokac. Ajelo â hâmokicne sambâjko jueŋgopieñ jaŋe qaqtalacte manapie tatakicne eekac â miclelejte manapie ajacne eekac. Ilec jaŋelao dâŋ qiqikij me qâoma mi fokac. Jaŋe moc i Anutule dâŋ leleŋke â moc i qaqtala i mi eeŋgopieñ. Mâc lejkehucjaha juengopieñ. Ilec jaŋe sâcne juhâmoengopieñ. Jaŋelao bahac me dâŋgie mi fuaekac. Jaŋe qaqtalac moc bâfualâ ajacjeyic sipilickenzapij. I málâcjaha Satayzi ewec.

2. Nâŋâc jaŋele sâc enzepenej. Nâŋâc Anutule kikefujfâcjahawâc. Eme ilec micticne lejkenzepenej. Iŋuc epene miti nâŋâcnao gâtâ balâ fâlinehec eocmu. Nâŋâc ine moc i Anutule dâŋ qaeŋgopenej â moc i tatakic faio lejkepâlâckeengopenej. I mi sâckeeakac. Anutu e dâŋticne lepkenajte muckac, i ejahacnele manasuhuc mi muekac. Ijiczi biaŋkelâ miclelejte ajac bâfuanajte mu-ekac. Nâŋâcnao miclelej piticne fokac i ajacte mâcne, mâc dâŋticne qatalalâ sâqolenzipejte hâhâwic fokac, ilec dâŋ gâcne lejkeengopenej. Eme damejne damejne qaqtalac qikiŋnehuc Anutule dâŋ lejkeku ilec ajac bâfuanajmu. Ehuc sambâjkonec jaŋele sâc enaŋmu. Eme juku jaŋelao sâcne zuhuckenajmu. Â miclelejte tatakicsâko â qaqtalac ilec ajac bajupene qacqâtikic eme wemocko jaŋelao zuhuckenajmu. Wemocte mutuc elâ qaqtalac â qâoma ilec manapene sâqocne fâline mi eekac? Wiac ilec elâ hâlâcko huhune fokac.

3. Anutule dâŋ i biaŋne â tijne. Ilec i lejkehuc biaŋkezo â tijkezo. Satajte dâŋ ine hehesic â sâqocne, ilec i lejkehuc hesilelâ sâqolezo. Nâŋâc Anutule dâŋ qatalapene ilec mi bititieocmu. E nâŋâctâmilic sâcne juocmu. Nâŋâc wemo bacnenajmu, fic me gie? Alicne, dâŋ leleŋkele i nâŋâcnele manasuhuc muekac. Dâŋticne

qatalahuc sâcne mi juzo, i sâqolelâ sipilickezo. Moc e sahac sosoyajte dâj qikijnelâ hucsâko bâfuaocmu. Qâqâtâckopec sâc ijaha fokac. Satap eki dâj qacqâtikic názækac. Wofujzi enij mume Satapzi mi enij muocmu. Â Wofujzi mi enij mume Satapzi enij muocmu. Satap e lâsinâjec jukacte ele dâj qikijnehuc mamacnâjekte mic lejkenzepenej. Ehuc sâcne juhâmonzepenej.

* * *

19) Go migeegac nânâ nâjec nâlezemec.

1. Nânâ i lunele manasuhuc banâc ezo. Wofuj e nânâ gic mâmâc sasawa bâfuanâleekac. Mitiheczi nânâle numucnepene nânâle à mititâmiliczi e mi numucnepie sasakalejale, ijuc mâcne. Ijuc enâleme muzac mâc nânâle à wiac omanele manasuhuc elao qohotanzapej, qâoma ecnepe nânâ sakalenalezac muhuc. Eme majkopec wiacte mozi manasuzac? Illec Wofujzi gic tiþne à hehesic nânâ mâmâc nâleekac. Eme nâyâc lunele mi muhuc à e mi numucnehuc nâpene fiuc eocmu. Elâ isawa mâcne. Mamacnâjekte mi manasuhuc nânâ banâc enajmu ine becqowi jaye sâc enajmu. Ijic moczi ijuc elâ majne wiac nâkicnelesawa domaocmu. Ehuc wiac nâbâle à nâalej mâletec eocmu. Ijuc enzipejte mamacnâjec numucnepene nânâ bâfuanâleme buulucticnele dange âzâcnenzepenej. Elâ miczi dange mumusawa mâcne. Zekepulij à hozecbekâ nânâtâmilic jupie jalezo à nânâ tucne mitile monej kiocte lâezowâc. Izi dange fâline.

2. Gie bapene mâtili fuame sahac mumutej mi ezo. Ijic tucne zîjuc muenjgopiej: No gie zoqac bape wiac bocjaha fonaleekac. Gie bapa i bazo. Ojoj fohec Anutulao nânâle muipiehuc juzo. Mâtâcjaha Anutuzi giele muwec, i Jesuzi wahalâ mi qatalawec. Elâ gie bapene wiac fuabiaj eme nâyâcnele mupene sâqoleomu. Mozi honesoaj enâlehuc nezicnâpoha fâsâcne juengopenej? Me mozi mume hoezoaj sâckoa eha wiac hesalac epene fuabiaj eekac? Ijiczi gie sâcne soykenajmu? Beczi fisilâ nânâ nâme sac hahafene fokac. Â paluc me qokiczi nâme ijucjaha sac hafezo me? Illec sahac mumutej

behelâ Anutule mocjaha mupene sâckeocmu.

3. Nânâ i zâgesâko mukicne. I sahackopec wiac qâhâckekac. Fichae, lâlicsâqe, monejmafa, yaqiqoluc â wiac gâcne itâmilic sâcne mi junajmu. I mamacnâj̄eczi manaekac. Elâ ââgo elâ babafic ehuc gienâj̄ec sâcne banajmu. Elâ wamao mâlili sâcne fuaocmu. Mâlâcjaha zikao loloc fojujec. Â kia biajnezi sojajnâpo-hapie wiac sâcne banâc enajmu. Hehesiczi losipilic enâlepie haeo Ȑicjokacqizec â yokac nalumotecsawa juhuc gie sâcne mi banijmu. Ilec nânâle numuhuc wiac ilechâcne mâmâc manasunzepenej.

* * *

20) Kijtofanâj̄ec behezemec, nâje i jucjaha âgofâcnâj̄ec ja jelic kijtofa behenaymu.

1. Kijnâj̄ecte fujne sâcne mi manaejgope-nej. Wiac hehesic mi enajte muacnâpokicne i eejgopenej â wiac tijne enajte mukicne i mi eejgopenej. Wiac behesic fiuc, zika, bulec, sasekte sâsâqole i manapene kijhec eekac. Â mitio wiac enajte mukicne ilec qâoma elâ mozi maname kijhec eekac? Mafajic e wemo elâ hâlâcko huwec? E qâoma eku huwec. Nâjâc ine zijuc muejgopenej: Wemo wiac sâqocne eekopac? Nunumule qâoma, mitile tatatikic, jauntâmilic juju, Wofuj mi mananasijke, majzi wiac huhule â wiac gâcne, kecilec mozi maname sâqocne fâline eocmu? Moc i mitio wiac ee i piticne enajmu elâ epene Wofuytao mi qacneocmu, ele elâ mi enajmu, nâje nâjâcnele enajmu, sahacmumutejte â Ȑicbomboj enajte. Ijuc ehuc esifuckeejgopenej. Nâjâc paosâko zijuc muengopenej: Nâjâc Ȑic sâqocne â hehesicne. Ehame Ȑic moczi maiqanzaj zijuc nâzâocmu: Go Ȑic hehesic. Eme biac boselâ sâqocnenâj̄ec Ȑezickenajmu. Moc i miczi no Ȑic lepicne munajmu â majzi ine zijuc manasunajmu: No Ȑic biajne. Eme ijucnezi zijuc munajmu: Kijtofanâj̄ec behezemec, i bulec eocmu.

2. Mitizi majnâj̄ec batamaeme sâqocnenâj̄ec honemanac enajmu. Mitizi majnâj̄ecko huocmusâc hehesicnâj̄ec bajajgejkeocmu. Ilec Ȑic moczi sahacticne

mutepkehuc hehesicticne â kijticne mickeocmu ele mitizi majticnao mi hujec fokac muzo. Â yic moczi jâmbomâc mitio juocmu, e fuyneticne ziyuc manaoemu: Wofujzi dappâckonec locnulâ ejahacne mañfujko lâecnuwec, ilec bubiaj boc mi manaekopac â Jesuzi nole liuc hâmowec, ilec boc mi manasuekopac â elao qoqohota i sanajne mi qohotaekopac â nunumule yejemâc â tatakic i nolao mi alictac efâlewec â sasec, andac ilec hâhâwic nole majko afecnemac fokac. Kec, mitiheczi fuyneticne ijuc manalâ kipticnele manasulâ Wofuj alaj piticne bacneocmu. Eme Wofujzi kijticne sâcne behelâ bâpiajkeocmu.

3. Ijic jajele kij tofâ behepene Wofujzi nâgâcne ijucjaha beheocmu. Kâcqenefâcnâjec jaje kij bebehele mi manapie sâckewec. Jaje mumbij: Kij i batalazo. Eme batalahuc kij qâijnepie faiofefe eme bâipie-mbij. Wofuj eki ine kij babatalale maname yemâckewec. Ilec motecticnezi kijnjâjekte hâmoocte muwec. Eme aki â wama fuawec. Eme nâjâc ijucjaha aakic enajte muekac. Eme nâjâc ine kâcqenefâcnâjec jajele hata âtenajte maynâjec boc domaekac. Ilec yic jaje hehesic moc enâlepie kijjejic mi bebehe mâc lâepene foekac. Eme juku wiac moczi hefuame kijtofa bazujaleejgopenej. Eme nâjâc kecziyuc numupene sâckeocmu: Gokizia nâjâle kij behezemec, nâje ine âgofâcnâjec jajele bajunañmu. Kij bajuhuc wemocte Wofuj bulec ecnehuc ziyuc munajmu: Âgofâcnâjec jajele kijtofa behenajmu.

* * *

21) Eesâicko mi lâecnâpozemec.

1. Eesâic fuyne fuyne fokac. Sasekte eesâic, aalicte eesâic, fiucte eesâic, bulecte eesâic, ojoj qâoma ilec eesâic elâ gâcne gâcne. Nâjâc Satajte mueejgopenej: Eki esâicnâpoekac. I jâmbomac mueejgopenej. Zâjene eesâiclau mukicnehâcne. Elâ ekisawa mâcne, mañnâjec-ziwâc sulucnâpoekac â yiczi ijucjaha sâqocnele jâijnâpoejgopenej. Sataj eki wiac jajahec nâwotuekac, ajac â hâhâwic. I Wofujnâjec ijaha ecnewec. Mâlâcko wiac ajacne â elinehec jâutuhuc esâickewec. Gezemanje jufuo ine wiac

hâhâwicne jâutuhuc bâdockezo muwec. Eme nânjâc sâc ijaha enâleekac. E majnâgecko sâqocnele ajac bâfuaekac elâ wiac gâcnele hâhâwic mâmâc bâfuaekac. Eme motec tucne mâlej wiwicko lalâ qangechte hâwicjopame miti be-heejgopiej. Â haeo moteczi wiac kosa epie nîc sojaj tucne jaqe jazabâtij ejalepene kia âzâcnenzipij muhuc hâwicjopame qâoma eejgopiej.

2. Eesâicko fujnenâjec tanijkeekac. Mânjâyzi jâcte fujne batanijkeekac. Qame jâc hâmocne â semune helickeekac â gâtâne mâlej majko mi hukicne ine qâfieekac. Â sanajne â gâtâne hukicnezi ine mâc lacwalec ehuc domaekac. Eme nîczi ijjucjaha eesâicko wosâenajmu. Mitile tatakichec â nunumule qâoma ee â Wofuj mi manasijkehuc juju â mâc sahaczi mitihawali juju, kecijucnezi eesâicko Wofuj lâpeckenajmu. Â mitile bubiaj mamana â nunumuhec juju â qâqâtâcte manabâc ee â sisipilicte alaj bapa kecijucnezi eesâicko Wofujte wosâenajmu. Ijic tucne jaye fujnejejic sâcne mi manaejjopiej. Jaqe miti mâc sahaczi bajuhuc no mitio sâcne juekopac muejjopiej. Ehame eesâic fuame dockelâ bipictatala ejaleme fujnejejic manaejjopiej. Dawidi â Petolo jahe ijjuchâcne epic.

3. Eesâicko sanajkenajte mukicne. Sataj eki dockelâ sâqolenajte esâicnâpoekac. Â Wofuj eki eesâicko sanajkenajte muekac. Josefe eki ijjuchâcne ewec. Eme eesâic fuame ele manasuhuc wâsickepene basanañnâpome wemocko dockenajmu. Wiac Wofuj haliykehapene falame falanajmu me? Eesâictâmilic muzac mozi Wofujte sâcne manasuhuc juzac me mozi nunumu gâbâ numuzac me mozi mitile zoqac ezac? I dodoce â lolokacene sasawa junzapej. Ijucne locnâpooc te Wofuj mi ecneekac. E muekac: Eesâicko nole elâ sanajkepie sambâjko lâecjopapemu. Eme mitihec juhapene eesâic moc fuame i biac hâwicnâpome Wofuj manasijkehuc sâqocnele qafej qikinenañmu. Eme eesâic alictac eme sasanaj â bubiaj piticne mananañmu. Damejsâc ijjuczi ijjuc eku sanajkejâmbâjkezo.

4. Eesâiczi sipilicnâpozacte numuzo. Wofuj Jesu e nunumu kecijujc mi qazunâlewec: Anutu go mutec

eesâic alictac ezejec. Mâcene, mâleyko juhapene eesâic alictac mi eocmu. Sambâjko eesâictâmilic junajmu. Ilec zijuç numuzo: Eesâicko mi lâecnâpozemec. Nâjâc dodcne, miti boc mi fonâlcekac. Eme Anutuzi manahame eesâic kosa fuame miti behenzipente numucnezo. Mâlâcjaha Judajic jaçelao miti fuame izihawâc miti mamana zika kâpâcwâlu ejalembij. Nâjâcnao eesâic sâc ijaha fuame muzac miti behenzapej. I Anutuzi manahuc eesâic ijucnele yezicnâpowec. Eme wamao juhuc miti manaejgopenej. Eesâic gâcne ine fuakac. Eme moc fuame Anutuzi behecnâpome sâqolenajmu. Ilec eesâicko basanajnâpoocte numucnezo. Â majnâjec guj fohame Satajzi sipilicnâpozacte numucnezo. Guj fohapene fic zame me homejsâko bame mutuc eeñgopenej. Mañkopec sâc ijaha ezo. Ilec Mâloticnezi majnâjec wiwickeocte mâmâc numucnezo. Eme maqâli juhapene eesâic fuame Wofunjtemecne â mitilemecne â qâqâtâcnâjectemecne manasuhuc sanajkenzepenej. Elâ piciawâc dodopec â soñajbabac ehuc nunumuzi babafic ezo. Ilec píc moctao eesâic fuame âgofâcne jazame basanajkenzepiej.

* * *

22) Sâqocnaonec bâhocnâpozemec.

1. Sâqocnezi sâfâ ijucne bohotâcnâpoekac.

Wiac gâcne ilec hândâjne sâfânehec, ilec heuapene paqiqolucnâjecko bohotasanañkeekac. Eme itiliçkepene mi wahaoemu, i mezi batalazo. Eme sâqocnezi sâc ijaha eekac. I ijucjaha mâc mi hockeocmu â mâc foku mi alictac eocmu. Gieo hofâ fualâ mâc mi alictac eekac. I fohuc nânâ hehâmoekac. Â zamanazi domaku jâc fojkefâleme hâmoocmuwâc. Eme sâqocnezi qâqâtâcnâjecko bohotaku fojkefâleme ijucjaha sâqolelâ betañkeocmu.

2. Jesuzi sâqocnaonec batalacnâpoekac.

E ilec hâcne sambâjkonc wahalâ sâqocne talaocte hâmowec, ehuc miti bâfuawec. Eme nânâ qâpucsâko juhapene batalacnâpowechâcne. Eme damej ila sâqocne mi hockefâlewec, gâcne fowec â gâcne damejsâc fuahuc fokac. Ilec zoañgiebapasâc zijuç numuzo: Sâqocnaonec bâhocnâpo-

zemec. Nâjâc ine mitiopâ me յafetiwâ ilec damej maickememe me hucsâko enâlemesawa sâqocnenâjecte manasulâ qâqâtâcnâjec qaqqaceocte müejgopenej. Damej gâcnao maywânâj qâjkelâ juejgopenej. Eme յic moc e sahaciticne mât hombâjsâkosâc zuleme wemocko qaqqaceocmu? E zojgijzî sahacne bâsojkefâleocmu. Eme qâqâtâcnâjec sâc ijaha ezacte zoajne zoajne Wofuj numucnepene zulenâlezejec. Nâjâc menâjec pej me wiac moc sâfâneheczî luacneme opazisawa zulepene mi wahaocmu. I saifezi helâ zulezo. Eme maynâjecte saife fokacwâc, zâjene miti â nunumu. Eme saife i mi behenzerpenej. Saife izi qâqâtâcnâjec gâbâ heme sâqocne wahame tanijkeocmu. Eme qâqâtâcnâjec biajke sahacnele okacne wiac fuawec, busâqoc, huczâic ine gâcnewâc alictac eocmu. Zi sâqocnezi boc bâdocnâpome lolokac â huchec hati juejgopenej.

3. Sambâjko ila sâqocne fujne fujne alictac eocmu. Mâlepko juhapene hehesic me busâqoc me huczâic alictac eejâmbâjke i mi fokac. Zila maykopec â sahakopec wiac sâqocne i fuahuc foocmu. Ilchâcne zila juju hati junajte Wofujzi mi muekac. Eki mâlejko bâpiajnâpolâ sambâjko lâecnâpoocte muekac. Sambâjko ila wiac sâqocne moczi fuaocte eipieocmu â wiac fokac izi lepileocte ijucjaha eipieocmu. Mâlejko zila hofâzi nânâ hehâmoekac â wâfuzi fic qanzajneekac â hoezi hata sipiliceekac â huczi sahacnâjec bâdockeekac â lepicnezi qâqâtâcnâjec hegâpâleekac. Â sambâjko ila ine wâcwiaç sâsâqole me lalajqajke me sisifucke ine mi fokac. Illa wiac moczi mi suluçnâpooocmu â huczâic mi enâleocmu â busâqoc mi fuaocmu. Illa nânâ sâsâqole me hata sisifucke me fic zazajke me յaqi susucke mi fokac. Eme nâjâc ila fisinajte damejsâc Wofuj numucnepene sâqocnaonec batalacnâpozejec.

* * *

23) Go Wofuj fâline hâcne, go tâpili â tatamac lune, jumejzi juzokie.

I mumutejdâj. Wofuj fâline mocjaha jukac. E mât

lejsâc junâleekac. Ilec mâlejsâc wâsickepene mananâleocmu. Gâcnezi numucnepie jaquelao hazecticne lâeha gâcnezi elao mupene mi mamana, i elao mi fokac. Elâ e gâbâ micnenej ecnepene tatakicke iwâc mi fokac. Wiac e qikijnâpome molao munzapej? Tâpililune moc mi jukac, e bucjâmbâj. Eme baricnâpooc te moc mi bititieomu me mâlejsâc wiac nâlekume alictac eme babasa iwâc alicne. Elâ e tâpililune jukacte alaj bacnehuc wâwânâj mi ecnezo. Hâmopene fujnenâjec bataniykeocmu, ilec mi nikecnâpozejec. Tatamaclune elao fisinajte majnâjec domazejec. Elao wiac biajne â tijne â tatamacne â qaqqacne â ajacne â wamane fusumalâ fokac. Satap eki ine dâpâclune elao wiac gâgâpâcne â mamakâcne â hehesicne â âsunehec â hâhâwicne fokac. Ilec e lâpeckeliuc Wofuj fâline â tâpililune â tatamaclune â jujusanajlune elao qohotahuc kijaj qacnenzepenêj. E juweczi juzokac. E Wofuj juju dameniticne tatalanetâmilic â tâpili â tatamacticne fofosanaj.

24) Mitiopâle dâj.

1. Opâzi Mâlole doc. Ilec opâle fâline mi muzo. Jesuzi motecfâcne opâ mi luajalewec. E sambâjko fehuc zijuç jazawec: Johane eki opâsawa luajalewec, noni ine Tilimâlo luajalepemu. Jaquelao Mâlozi doctâmilicko tâtâc wahawec. Nâjâcnao ine sojsojko â dockosawa wahaekac. Ilec Wofuj Jesuzi motecfâcne zijuç jazawec: Ijic opâ luajalehuc kikefujfâcnane bacjopanzepiej. Nâjâc opâzi jaqiqoluc â sahaçnâjecko wânâj zulepene wahame qaqqaceekac. Eme majnâjec ijuejaha wânâjhec elâ i opâ omânezi wemocko zulezo? Mitiopâ luapene opâzi qâqâtâcnâjec mi heekac. Opâzi mât doc eme Mâlozi ila bânini pehuc majnâjecko hulâ zulebâpiaj eekac. Elâ opâ e mât mi doc eekac. Miti â jambuj opâo zuhuckeme Mâlole doc eekac.

2. Mâlole geje hewâneykepene majnâjecko huocmu. Qaj e hândâjne fomackeocte lâlec lâlec docwiac kitâcneekac. Ijuejaha nâjâc sâqocnele doc fujne fujne hetâcne pene Mâlole doc mocjaha fualâ fozejec. Majnâ-

jecko miti nunumu ilec tatakic â sasec, aalic, bulec wiac foha fainao Mâlozi hulâ yeje, i mi fokac. Ilec qanaj miti manahuc juzo. Eme sâqocnele tatakic â majwânâjte busâqoc â mitile ajac â Jesule mamanasiy majnâjecko fuame Mâlozi sâcne hulâ gieticne baocmu. Ehuc sâqocne zuleofaj elâ ejahacne tâpili â tatamac majnâjecko bâfu-aocmu. Ijicjokac tucne jaqe ine Mâlole yejehae mi hezâ-weejgopiey. Jaqe binaj bafâlelâ miti opâ luazole qizec qaengopiey. Kosa juhuc luapene fâlitâmilic ezacte manabâc mi eejgopenej. Binaj bapazisawa mi sâckeocmu. Moc e binaj micbiciczi baocmu, e Mâlozi liliocmu. Eme mitiopazi fâlitâmilic eocmu. Mitizi mapnâjecko hulâ foha opâ luapene Mâlozi sâcne iqicnâpoocmu.

3. Opâ Luahuc Mâlohec epene fugne tâtâc tanijkewocmu. Mâlozi tâtâc wawaha ine Jesule motecfâc jaqelaosawa wahawec. Â motec jaqe yicjokac opâ luajalepie jaqelao sojsoj wahawec. Wahame fugne sojsojko mi fowec. Majjejicko hulâ baafecjopame jaqe gae nunumu â mumutej â miti mumu ine majjejickonec opâsâloc ijucne wefuwec. Elâ jujujejicko funnewâc tanijkewec. Jaqelao miti nunumu ilec aijac â zeli elâ miclelej â jâuj â ââgo juju fuawec. Nâjâcnao miti fuame yicjokac micne bahuc mitiopâ luapie sâc ijaha fuawec. Eme zâhec luambey nâjâcnao Mâlole fugne ijucjaha tanijkewec me mâcne? Ijicjokac bocjaha mitiopâ lulua juwicnao jumbij sâc ijaha fainao juejgopiey. Lualâ fuç moc elâ juju mâcne, lualâ mitile aafecke mâcne, lualâ tijne â ulucne juju mâcne. I Mâlozi jaqeje majko huocete qujkewecte majjejic qânjqânjaha fokac. Jaqe sâqocnele majqâzic mi unukembij ilec. Eme yic ijucnezi jaqcanele mi mumu miti musâqolehuc muejgopiey: I fâlitâmilic. Mâlozi majnâjecko hulâ majnâjec bâqâleme afeckelâ zoqahec elâ juzo. Eme moc e opâ lualâ fainao ijuc jume muzo: Mitiopâle fâline elao fuakac. Moc e miti â Jesule mamanasiy majnao bocjaha foocmu ele majko Mâlozi tâpili bocjaha bâfuaocmu, moc e afecne focneme Mâlozi ijucjaha majnao tâpili afecne bâfuaocmu.

4. Wofuç manasiykehuc miti opâ luazo. Elâ-

wâc miti manazakiehuc luazo. Ilec dâj keczijuc mukicne: Mamanasiyhec opâ luanijmu jaje sambâjte bije enijmu, mananasijtâmilic jaje hâlâcte bije enijmu. Wofuj e opâ-lulualesawa mi locnâpoocmu. Miti majnâyecko hulâ foha manasijkepene locnâpoocmu. Itâmilic locnâpoocte qujkeocmu. Sahaczisawa miti bajupene mi locnâpoocmu. Majnâjec ele eme biajkenajte enâleme sâcne locnâpolâ zulebâpiaj enâleocmu. Nâjâc ine mitiopâle manapene yosatinac eekac. Motec yosao lâecjopanajte keci lânggejne, keci ulucne muhuc mi bâtâc bacjopa jumbenej. Me motec keczi piticnele mâc juzejec mupene mamaçnezi nole motec zâgu mi juzejec muhuc kimbej aalic bâfuame mujumbenej: Mulâ sifu âgofâcne jajelao zuhuckezejec. Eme mitiopâle sâc ijaha eengopenej. Sojaj moczi muocmu: Nole haeoneczi zâhec mi enzepieej. Â babafic moczi muocmu: Miti opâ sakalejalepene lânggejkenzijpijte sifu luajalezo. Wiac wenijucnezi lânggejkeenjopenej? Mititâmilic jagehâcne. Eme ijacnezi mitiopâ luapie sâckeocmu me? Moc e miti sahaczisawa bajuocmu, e mitiopâ ijuejaha sahaczisawa luaocmu.

5. Miti opâ luahuc mahec eengopenej. Anutu mamaç â motec â Mâlo ele zâjezi fainâyecko feekac. Nâjâc wiac moc lutâmilic fome muc zâfickehuc me zâjennâjec qâlejkehuc sakaleejgopenej. Eme Wofujzi sâc ijaha enâleekac. E miti opâzi zulecnâpohuc zâjeticne qâqâtâcnâyecko qâlejkeekac. Ehuc sakalecnâpoekac. Bâbâ-fuanâjpeczi laucnâpoekac â bâbâpiajnâjeczi laucnâpoekac â nejgocjesijnnâjeczi laucnâpoekac. Eme nâjâc Wofujte mahec embej ilec mi nikecnâpozejec. Eesâic moc fuame no Wofujte mahec epo muhuc qikijnezo. Wofujte zâjegâlej majnâyecko sifuckeme lutâmilic epene sâqocnelunezi sakalecnâpoocmu. Manâjec honelâ ine jaje lujejichec muhuc behecnâpoocmu. Wofujte zâjeqâlejhec juku hâmopene locnâpoocmu. Sâqocne bahuc hetâmilepene ine zâjelulujnâpoocmu.

6. Miti opâ lualâ etalakopac mi muzo. Fugkekopac ijuc muzo. Miti opâ luahuc qâlicne fuaejgopenej, sahaczi mâcne, majzi. Sahaczi fufua i málâcjhaha fuambej.

Fualâ damejzolâ sokahuc juku sokatalambej. Eme majnâjeczi ijucjaha sokahuc juzejec. Sahaczi sosoka ine ilec damej talame mocwâc mi sokahuc, juejgopenejsâc julanajmu. Â majzi ine ijuc mi ezo. Majnâjeczi sokahuc jukuha hâmonzepenej. Ilechâcne miti opâ lualâ sokatalakopac mi muzo. Mâc miti binaj wezimuc manapâlâckelâ miti manafâlekopac muhuc qâoma mi ezo. Mâlo e majnâjecko miti fokacsâc huocmu. Eme opâ lualâ miti manalahuc jupene majnâjecko kime kij ehuc fuazejec. Eme Mâlo ijucjaha majnâjecko huhuc fozejec, ehuc gie fujkewec i nânâcnao baku batalazejec. Opâ lualâ miti manalahuc juzo, ilechâcne Wofujzi motecfâcne zijuc jazawec: Hic opâ luapie dâj nazaekopac i qazuja lepie lejkenzepiej. Nânâc opâ lulua juvicnaosawa miti manazo, ijuc mupene sâqoleekac. Fainao ijucjaha manahuc ilec giene bahuc fâline bâfuazo. Miti mât mamañasawa mi manazo. Manahuc lejkezo. Wofuj e lelejkele muwec. Miti e mamañasawa manahuc sâcne mi bajozo. Lejkehuc fâline bâfualâ sâcne bajozo. Nânâc jic moc kisenâjec bajuoc te lâcnenajmu. Eme eki mât kiseficko guluckelâ qâoma ehuc jume kise neku sâqoleocmu. Â damejsâc lo gieo salamamac ehuc jume sâcne fonâleoocmu. Miti opâ lualâ sâc ijaha ezo. Â miti opâ lualâ ine la sosojke â miti nunumu hehetala â sasec, lângejne heheqâle i mo mâsi? I ehuc Mâlo jápezo â mitiopâle fâline sipilickezo â ma hesifuckezo. Eme mi luakinetinac majqâpuc elâ juzo.

7. Nalumotec jaye Jesule bijefâc enzepicywâc.

Jaye wenijuc lutâmilic enijmu? Ilec jaye Jesule biye qapene junzepiej. Ehuc mitiopâ luahuc mahec enzepiej. Jaye fuaengopiej i majqaqachec mâtne, majgâgâpâchec fuaengopiej. Nejjoc mamaczi majqaqachec jupene muzac jaye sâc ijaha fuanzapij. Majqaqachec ine mocjahazi fuawec, Jesuhâcne. Eme nalumotecfâcnâjec majgâgâpâc fuaengopiejté Wofujte majfujko lâecjopapene mitiopâticnezi zuleqaqackezejec. Eme Mâlozi jayele majko hulâ gieticne fujkezejec.

8. Neygoc mamaczi jayelao gie bahapene mitiopâzi fâlinehec eocmu. Hic moczi hâmu moc salalâ

behelâ qâoma ehuc jume uupiczi hehâmoocmu. Nalumotec jajele fujne ijaha fokac. I qâoma ejalepene miti opâ mi luakicne hawali elâ junijmu. Elâ sokalâ sâqocne fujne fujne bâfualhuc miti sipilickepie juku mâlejnjâjecko weni jajezi miti bajunzöjjopien? Nâjâc eemasangiele muejjgopenej, gie ihâcne qiefâcnâjec jajelao banzepenej. Jajele elâ ïafeo â uupiecte numuzo. Majmamanasujejic piticne fuame gae nunumu bembejne qazujalezo elâ jajehec mâmâc numuhuc focfahalec ezo. À Jesule bije embij i jazahuc juzo. Ijuc ejalehapene Mâlozi majjejjicko sâcne nejejuju eocmu. Eme jaye Wofuj manasijkelhuc sokanijmu. Nâjâcnao ine gie i mozi baekac? Nâje nâjâcne qâomaehuc nalumotec jajele mâmâc eengopenej. Qâoma qizecne ine ïokac jajelao fokac. Jajehâcne nalumotec jajelao mitigie banijte mujalekienc. I bahapie ïiczi baficjopazo. Ehuc ïic â ïokac miti hatao juzo. Nâjâc ine miti nunumule qâoma epene nalumotec jaye ijucjaha qâoma enijmu. Zâgefaijejicko hehesic epene hehesicjaha enijmu. Eku Wofujte bije ekicnezi hâlâcte bije enijmu.

25) **Jafetiwâle dây.**

1. Wofujte melâfâc. Mitio zижuc mukicne: Wofujnâjec e Judazi doc bawec ïafe ila motecfâcticne jafetiwâ gumecjopawec. Eme gae nunumu elâ Gezemane jufuo la juha Judazi doc bame lombij. Elâ hae fuleme qambij. Illechâcne jafetiwâle Wofujte melâfâc muzo. Ijic hâmopie melâfâcjejic omanezi mi bajunijmu, fuñfuñfâcjejic jajesawa bajunijmu. Eme Wofuj e ijuejaha melâfâcticne majfujnao jumbij jajesawa jaléwec. Mitile ïic kosa hefâlecjopawec, mitiopâ ine miti â mamanasijhec ekicnezi luanijte muwec â jafetiwâ ine kikefuñfâcticne jaye nâpie sâckeocmu. Melâfâcticne i omâne â kosanezi sâcne mi bajunijmu.

2. Wiac sojne i poloy à waijzi fojkewec. Poloy à waij i wiac omâne, ilec fâline mi muzo. Elâ i zâgezi hohonene â mezi bapane â miczi nânâne. Wofujte biuc â soc izi ine zâgezi mi hohonene, mezi mi bapane,

miczi mi nânâne. Ilec wemocko mâc sicnejalehuc zижuc muzac: Lo nâniy. Motec jaje basahuc lonijte eipienzapij. Illechâcne poloŋko â waiŋko zuhuckelâ jalewec. Jesule zижuc mi muzo: Biuc â soc bajewec i gumecjopawec. Wiac i hohonene, i jalezo mulâ fojtâmilic jalezac. Elâ izi nânâ omane ezac. Jesuzi biuc â socticne gumecjopawec i mâlej sahacticnele mâcne, i sambâjsahacticnele biuc â soc. Eme zâjezi mi hohonele poloŋko â waiŋko zuhuckewec.

3. Qâqâtâcnâjecte tiwâ lâewec. Sahacnâjecte mâcne. Ilec lâezo mulâwâc lâezac. E ȳicjokac bocjaha-jâmbâŋzi elao miti manahuc juku nânâle hâmopie nânâ qowi bâfuajalelâ gumecjopawec. Â hâmozo ehuc ine motecfâcne tiwâ omane bâfuajaleme muzac i nâpie biac alic-tac ezac. Eme zâhec juwaleejgopenejzi mâc junzaŋej. Wiac omane i sisilowene â oma eene, sambâjkonec wiac i ine sisilowene â oma eenetâmilc. I qâqâtâcnâjectesâc. Eme qâqâtâcnâjec wemocko tiwâ omane gumezo? Ilechâcne qâqâtâcnâjeczi nânâ basahuc dockesâqolec ezacte Wofujzi ilec tiwâ bâfuawec. Eme i qâqâtâcnâjec gume-pene biaŋkelâ jujusanajhec ezejec. Ilec qâqâtâcnâjec tiwâ lepicne hâlâckonec i mi gumenzepenej. Moc e sahacticne wiac umbej â ukicnehec gumeme huczâicsâko fuacneoc-mu. Eme moc e qâqâtâcticne wiac kosa gumeme ijucjaha zâhec zâicsâko fuaocmu. Ilec Wofujzi qâqâtâcte tiwâ lâenâlewec manapene fulisâko ezejec. Eme damejsâc nâ-huc lune mutejkenzepenej.

4. ॥afetiwâ i hâmocticnele fâline. Ilec keczijuc muhuc lâewec: ॥oyele due bahuc lâekopac, ॥oyele due bahuc qikijnekopac. Sahackopec wiac sasawa i miczi mume fufuane. Â Wofuj e mâlejko juhuc ȳic sahackopec baficjopaocte ijucjaha miczi mume fâline fua jujec. Tiſtuj â qepoj â nânguij â pulij i miczi mume biaŋkembij. Elâ miczi mume opâzi waiŋ ewec â qowi bocjaha tumajnepie lombij. Qâqâtâckopec wiac i maname miczi mume fufuane mi ewec. Illechâcne sambâŋ behelâ mâlejko waha juhuc gie bawec â zâic manawec â hâmowec. Ehuc tiwâ fuj moc bâfuanâlewec, ejahacne fâli â sochâcne. Eme i nâpene ju-

juticnele tâpili nâjâcnao fotâcneocmu. Mâlâcjaha jic jaŋe momoli enijte jopakicne jaŋele utu gigilic nâjumbieŋ. I bâbâsifuc. Â Wofujnâŋec eki jâmbomac nâjâcnele elâ jujuticne qikiŋneme jujusanajte nânâ fuanâlewec. Eme ŋafetiwâ i Wofujnâŋeczi sahacticne qaisockehuc bâfuanâlewecte manapene omâne mi ezejec, manapene ŋemâcne ezejec, manapene fulisâko ezejec. Wofuj e maŋjaŋticne mo ijucnele sâqocne bapa nâjâcnele ijuc ewec.

5. Zâzâfic qâlicnele soc. Mâlâcjaha Anutuzi Judajic jaŋehec zâzâfic ewec. Aigita mâleŋko âgo ejaleocte lama soczi fîcmotâcjeŋic likembieŋ. Elâwâc Sinai tikio jaŋehec zâzâfic eocte Judajic jaŋe bulimakao hezulikec epie Mosezi ilec soc tieme luajalewec. Ehuc qowisocte manapie fulisâko ewec. Eme ilec zâzâfic lanqanele fâline mi muzo. I mât sâsâc ekicne. Elâ i Judajic jaŋehecsawa zâzâfic ekicne â mâleŋ gâcnao julambeŋ i Sataŋzi zâfic-nâpowec. Zâzâfic fâline ine Jesule socte fuawec. Ilec zîjuc muwec: Keczi zâzâfic qâlicnele soc, i kiŋ talaocte qikiŋnepemu. Wofuj e âgo bacnâpooc te kijko quŋkewec. Eme i talaocte jujuticne qikiŋnewec. Nâjâcne due bahuc hâmome kiŋ talawec. Eme kiŋ talawecko nâjâcnehec sâcne zâzâfic eocmu. Ilec socticnele zîjuc muzo: I kiŋ babatala soc â sâqocne qaqa soc. Eme dameŋsâc ehec zâzâfic enaŋtehâcne socticne lâenâlewec. I nâhuc ehec maŋ mocjaha elâ juzo.

6. Ele manasuhuc ŋafetiwâ nâzo. Zîjuc mi muwec: No qâoma enalehuc nâzo, me no lâpecnuhuc nâzo, me nole nikecpohâ nâzo. Alicne, maŋ mamana-sunâŋec elea foha nânzepeneŋ. Kosa juhuc fisilâ mât sahaczi nânâ mâtne, me maŋzi Wofuj qaisockehuc nânâ mâtne, me miti sipilickelâ hehesoŋ â bulechec fisilâ nânâ mâtne, nakac nâpe ehuc nânâ mâtne, tiwâ ilec hâmohuc â maŋ mamanasunâŋec elea domahame fisilâ nanajte muwec. Mâlâcjaha posale ekicne ijuc mi ezo. I wama fuaocte sâqocne mât bâlâlielâ zâhec ŋosa oma eme mocwâc heqâlafale jumbieŋ. Dafetiwâ i tiwâ bâzi omâne nâengopeney ijuc mi nâzo. Opâ mi lulua, ŋaqiqoluc mi zuzule, wânâŋhec â sahacâsuhec â qâlâchec â micbipic

huc luacnefâlekicne, ijuc mi fisizo. Tiwâlune e sambâj wofujsâko, ilec e alaj bacnehuc sahac à maj emasajkelâ fisi nâzo. Elâ tiwâ i biapkélâ elea enajte Wofujzi lâenâlewec, ilec e manasiżkehuc juku nâzo à nâlâ ijucjaha e manasiżkehuc juzo. Buafcticnele manasuhuc nâzo, zâticnele manasuhuc nâzo, hâmocticnele manasuhuc nâzo. Nâlâ lâpeckenajte mâtne, nâlâ ehec bâbândej sanajne elâ junajte nâzo.

26) Sambâyte ki.

1. Sâqocne mumufua. Hic moc e hetai yemâcnezi kihâmome âgofâcne jazame jâoclonijmu. Â moc e maname afecne eme sâcne bajukopac mume mi jâoclozo. Sâqocnele fujne ijucjaha fokac. Moc e hehesicticnele à kinticnele maname afecne eme bajuzo mume Wofujzi jâinko mi jâocloocmu. Â moc e maname yemâckeme mufualâ Wofujtao mume jâocloocmu. Nâjâc ine sâqocne tâtâc fufua i basalâ mueñgopenej: Wemo eekopac, mât juekopac. Zoajne zoajne majzi, zâjezi, miczi bahac bâfuaeñgopenej, ilec manapene lacne eekac. Wiac izihâcne mañ-nâjec gâbâ hegâpâleekac. Nâjâc zoajne zoajne mañ-nâjecko fipene hume wiac ilec fujne manatalanzañapej. Ehuc mañ-nâjec zoajne zoajne emasajkenzapej. Nâjâc ine yafetiwâle damej maickemesawa bulec bulec emasajkeengopenej. Eme ilec hehesicnâjecte manapene mi yemâckeeakac. Qâoma ehuc ilec fujne sâcne mi mañaengopenejhâcne ine. Eme ilec tucnezi sâqocne mufuahuc jañacne maj mi qolickehuc gâcne qolicjopaengopiej. Motec qâsoliekicnezi ijuc mi ewec.

Nâjâcnao bocjahazi sâqocnele manapie tatakicne mi eekac. Alicne, jaje manapie ajaçne eme hesoñkelâ bajueñgopiej. A gâcne jaje fujnenâjec tanijkeme hic yokac jajele maio mimienajmu, muhuc bahaciejic hefackeeñgopiej. Â tucne jaje sâqocne mufuapene hic yokac jaje nâjele manapie wawahane ezac muhuc bulec elâ mickeñgopiej. Gâcnezi ine sâqocne tucne hefackehuc tucne-

sawa mueñgopieŋ. Ehuc sâqocne fâline bakicne i hesoŋ-kehuc zîjuc mueñgopieŋ: Majzi sasecsawa ekicne. Kec-iñucnezi sasawa Anutu alaj mi bacneenjopieŋ â sâqocnele manapie hâhâwicne mi eekac â qâqâtâc sisipilic ilec manapie mi ñemâckeeekac. Moc e sâqocnele kibusâqoc bâfualâ ine ilec me ilec mi muocmu. Mâc sâqocnezi qâqâtâcticne bâpuliŋkezacte hâhâwic manahuc ñic jajelao-mecne â Wofujtaomecne fodapelâ mufuafâleme kijticne alictac eme bubiaj elâ juocmu. Kecilec mumufua fâline müzo. Â jâijko mumufua â busâqoctâmilic mumufua i lacne.

2. Mumutâmile. Mâlâcjaha Wofujzi tâtâc juhame ñic elao fisipie ejahac sâqocnejeñic mutâmilejale jujec. Izi juku sambâjko feoche gie i motecfâcne mujalehuc kec-zîjuc jazawec: Ijoe ñic sâqocnejeñic mutâmilepie tamile-jalezejec. Ijuc mulâ Mâlole bije mâmâc qajalewec. Mâlotâmilic juhuc gie i bâsisuckezo. Ehuc bulec â hehesoŋ bajueñgopieŋ jaŋele sâqocne mutâmilezo â muafeckezo. Â sâqocnele tatakic â hâhâwic bajueñgopieŋ jaŋe mumâmâc ejalezo. Nâŋâc ijuchâcne eeŋgopenej, ehuc gokizia sâqocne me, nâŋâc mâmâc hehesic ijuc muhuc sâqocnejeñic musomiejaleeŋgopenej â mufuahuc busâqoc manaeñgopieŋ jaŋe wiac ñemâcne ejaleeŋgopenej. I Mâlotâmilicte ijuc eeŋgopenej. Illec Mâlohec elâ gie i bazo. Sâqocne i mâlejko juhapene talaoche mukicne. Wiac wenijuc sambâjko moc bafezo? Illechâcne qaqazu jaŋe Wofuj miczi sâqocne mutâmilenâleeŋgopieŋ. Eme moc e jâmbomac hehesicticnele maname sâqoleme mumutâmile dâŋ manazakiezjec. Ehuc Wofujzi kijñane behekac' muhuc bunebiaŋkezejec. Â moc e sâqocnele ajac â bulec bajuocmuzi ine mumutâmilic dâŋ mâc fiuc lome elao fâlitâmilic eocmu. Ijuc-nezi kiŋ focneha hâpohuc juhame dameñticne talazacte hâwickezejec. Wofujzi ine sâqocne bâtâmilenâleme juju moc junzepenej. Elâ dameñsâc biaŋkeku biaŋkehâmo-nzepenej.

